

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c. FIRMADIENIS — MONDAY, AUGUST 2, 1976 — AUGUST 2, 1976 Nr. 180

LKB Kronika Nr. 21

Kovaliovo teismo metu Vilniuje

Kovaliovas nuteistas už gynimą žmonių, tapusių neteisingsumo aukomis

10
Gruodžio 12, laukdami teismo nuosprendžio, Kovaliovo draugai (A. Sacharovas, V. Turčinai, I. Orlovas ir kt.) parašė pareiškimą, kuriame detaliai aprašo už ką ir kaip buvo teismas Kovaliovas, kokioje aplinkoje ir su kokiais nukrypimais nuo procesualinių normų vyko teismas. Pareiškime sakoma: "Mes pareiškime, kad S. Kovaliovo teismas yra susidorėjimas su garbingu ir drąsiu žmogumi, tiek daug paaukojusiu visiemis žemės gyventojams ginant teisingsumą, viešą informaciją ir teisėtumą".

Po S. Kovaliovo teismo 174 tarybiniai disidentai iš 15 miestų pasirašė pareiškimą, reikalaujantį nuteistajam laisvės: "1975 gruodžio 12 žinomas mokslininkas - biologas ir aktyvus visuomeninio judėjimo už žmogaus teises dalyvis Sergejus Kovaliovas nuteistas 7 metams griežto režimo ir 3 metams tremties.

S. Kovaliovas savo visuomeninėje veikloje, už kurią buvo teisiamas, kovojo prieš savivalę ir beteisėtumą, išstodavo ginant persekijuojamuosius už savo įsitikinimus. Principingas prievartos priešas, jis kovojo žodžiu: viešu protestu, plačia ir teisinga informacija. Jis vėnėnas iš tų, kurie viešai pareiškė apie savo atsakomybę už "Eilnamųjų Iyvykių Kronikos" platinimą. Už tai jie nuteistas, kaip "ypatingai pavojingas nusikaltėlis".

S. Kovaliovas teisme stengėsi apginti "Kroniką" ir kovą už žmogaus teises nuo kaltinimų šmeižikiškumu ir priešvalstybiška pozicija. Teismas, grubiai pažaisdamas viešumo principų ir teismo normas, privertė Kovaliovą atsisakyti nuo tolimesnio dalyvavimo teisme.

Akivaizdi tendencija buvo paslėpti šį procesą nuo visuomenės, padaryti jį faktiškai slaptą. Aiškūs tokių procesų ir nuosprendžių tikslas: mus norima atrpatinti nuo pilietinės atsakomybės, nuo veiksmingos užuojautos ir pagalbos tiems, kurių pažeidžiamos teisės. Mus norima sugrąžinti į tuos laikus, kai panašūs procesai buvo organizuoti patvirtinami, kada nesigirdėjo nė vieno protesto balso. Mes tikime, kad gėdinga ir savizudžio tylyjimo epocha mūsų šalyje daugiau nepasikartos. Mes reikalaujame nutraukti represijas už pasikeitimą idėjomis ir informacija.

Mes reikalaujame nutraukti persekiojimą tų, kurie gina žmogaus teises, kurie gina žmones, tapusius politinių represijų aukomis. Mes reikalaujame atsukti S. Kovaliovo teismo nuosprendį". Tarp pasirašiusių šį pareiškimą daugelis yra gerai žinomi lietuviams: A. Sacharovas, A. Almar'k, E. Boner - Sacharova, N. Bukovskij, T. Velikanova, Grigorenko, dvasin. D. Dudko, R. Medvedev, I. Orlov, V. Turčin, T. Chidorovič, L. Čukovskaja, A. Terleckas, V. Petkus ir kt.

1975 gruodžio 18 Nobelio Taisijos premijos laureatas akad. Sacharovas spaudos konferencijoje užsienio žurnalistams kalbėjo: "Šios spaudos konferencijos pradžioje visų pirma noriu pareiškėti, kad Kovaliovas yra nuteistas už gynimą, sąžinei liepiant, kitų žmonių, tapusių, jo giliu įsitikinimu, neteisingsumo aukomis... Kaltinimas ne, rodė nei noro pakirsti tarybinę valdžią, nei jo veiksmų šmeižikišką pobūdį. Teismas buvo iššaukiančiai priešįstatymiškas — be viešumo, be šalių ginčų, be

gynybos ir teismojo, be jo paskutinio žodžio. Beveik kaip Stalino laikų "troika", Arba, norint būti artimesniu mūsų laikams, kaip lagerio teismas... Teisme figūravo apie 7 epizodai, kuriais teismas norėjo įrodyti "Kronikos" šmeižikišką pobūdį. Kai mes rašėme gruodžio 12 pareiškime, mes neturėjome "Kronikos" tekstų, su kuriais teismas polemizavo. Šiandien mes galime tvirtinti, kad tik 1-2 mažareikšmiuose atvejuose teismui pavyko sukelti abejonę "Kronikos" informacijos tikrumu.

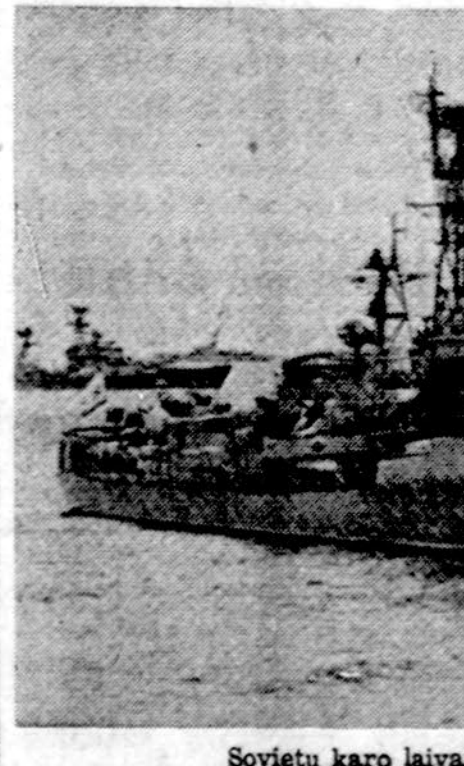
Kovaliovo suėmimas ir teismas — iššūkis tarybinei ir pasaulinei viešajai nuomonei. Valdžia — po Helsinkio ir Nobelio premijos įteikimo ceremonijos metu — aiškiai norėjo pademonstruoti tvirtumą ir jėgą. Leidžiančią panakinti net savus įstatymus. Paliktį šį iššūkį be atsakymo — reiškia išduoti žymų žmogų kartu ir savriausius principus, nuo kurių tiek daug prikauso. Reikalauti nuosprendžio Kovalioviui panakinti — štai vienintelis galimas atsakymas.

Lietuvai S. Kovaliovo auka daug patarnavo. Teismo procesas ir persekiojimai parodė, kad saugamas savo darbas pajėgus suartinti lietuvių ir rusų tautas. Lietuviai katalikai dėkingi S. Kovalioviui už kilnią žmogišką širdį ir meldžia Aukščiausįjį ištvėrmės, sveikatos ir visokeriopos palaimos. Rusų disidentų aukos padėjo lietuviams pažvelgti į rusų tautą naujomis akimis.

Mes sutiksime rusų mokslininką S. Kovaliovą, grįžtantį iš kalinimo, kaip savo brolių ir geriausių prietelių.

gyvena su Maskva, bet karo laivų neįsileidžia. Mėgino dar Maltoje, buvę sudėję viltis į Portugaliją. Nepasisėkė. Gorškovo knygoje, sako ekspertai, atsispindi partijos 25-jo kongreso dvasia: ir talikos metu grasyti pasauliui visa savo galybe, karo laivų pajūklais.

Šio Eucharistinio kongreso skirtybė, kad pirmą kartą jame dalyvaus ne tik katalikai, bet ir įvairių krikščioniškų Bažnyčių atstovai, kurie susirūpinę žmonių fiziniu ir dvasiniu alkium ir krikščionių vienybe bent savo siekiuose. Kongreso rengimo komiteto atstovas kun. Jameson

Sovietų karo laivai Viduržemio jūroje

Popežius Paulius VI, kuris kalbės Eucharistiniam kongresui

PRASIDĖJO 41 EUCHARISTINIS KONGRESAS

PHILADELPHIA, Pa. — Vakar šia prasidėjo 41 Tarptautinis Eucharistinis kongresas. Kaip vietos informacija praneša, kongrese dalyvauja ne tik aukščiausi Bažnyčios hierarchai, bet taip pat nuo katalikiškos šeimos — Monaco kunigaikščių princešės Grace ir princas Ranieris iki ūkio darbininkų "revoliucionieriaus" ir vado Cesar Chavez.

Vakar šv. Petro ir Pauliaus katedroje buvo šv. Mišios, koncelebruojamos 70 kardinolų, vyskupų ir daugybės kunigų iš viso pasaulio. Po Mišių apie 50 tūkstančių maldininkų, atstovaujančių viso pasaulio katalikams, turėjo procesiją nuo Independence Hall iki Logan Circle — apie mylią kelio. Sekmadienio vakare buvo žvakių procesija, kurioje, spėjama, dalyvavo apie 300 tūkstančių žmonių, iki Philadelphia Meno muziejaus, kur popiežiaus Pauliaus specialus legatas kardinalas James Knox, australietis, popiežiaus vardu suteikė palaiminimą.

Pranešimuose pažymima, kad šio Eucharistinio kongreso pagrindinė tema yra "Eucharistija ir žmonių bendruomenės alkis". Anot pagrindinio pamokslininko arkiv. Fulton Sheen žodžiu, "yra daug žmonių, alkstančių kūnui duonos ir sielai Dievo". Tai klausimai, kurie užims šios visos savaitės svarstymus, pokalbius, pamokslus. Kartu čia bus pagarbintas Kristus Eucharistijoje.

Po didesnių pastangų buvo suįtamas Frank Garcia, 21 metų, imtamas dvylikoje padėgimų. Jis paleistas už užstatą, bet reikalas bus tiriamas ir atiduotas teismui, jeigu pasirodys, kad įtarimas pasitvirtins. Ieškoma priežasčių, kodėl tokie padėgimai vyksta ir ko tuo siekiama.

BONNA, Vokietija. — Vak. Vokietijos vyskupai specialiu laišku kreipėsi į visus tikinčiuosius, kviesdami juos pagelbėti, kad Vak. Vokietijoje būtų tinka mai priimti pabėgėliai iš kitų kraštų. Daug vokiečių atvyksta iš Lenkijos pagal susitarimą ir atbėga iš Rytų Vokietijos nuo komunistinės vergijos. Vokiečių vyskupai ragina, kad katalikų organizacijos pagelbėtų įvairiais būdais ir įvairia pagalba vokiečiams ir kitiems pabėgėliams naujoje vietoje įsikurti ir padėti pasirūpinti pragyvenimu.

Liudininkų pasakojimai

APIE ŽMONIŲ ŽUDYMUS KAMBODIJOJE

Bangkokas. — Laisvuosius vakarus pasiekė nauji šurpūs liudininkų apie komunistų užimtoje Kambodijoje įvestą terorą režimą, krašte vykdomas žudynės ir žmonių persekiojimai. Trys jauni Kambodijos piliečiai, stebuklingu būdu išsprukę iš savo tėvynės ir laimingai pasiekę Tają, Bangkoko spaudos atstovams papasakojo apie traagišką dabartinę padėtį jų tėvynėje.

"Aš nebegačiau išverti dabartinio režimo persekiojimų, dieną ir naktį buvau apimtas baimės", pareiškė 22 metų buvęs Svay Pha gimnazijos mokinys Von Phom. "Raudonesiems užėmus Battambangą, buvau tuoj pasiūstas priverstiniam darbui apie 40 kilometrų nuo sienos su Tajum. Buvome priversti dirbti po keturiolika valandų į dieną. Balandžio mėnesį, dirbdamas ryžių laukuose, pastebėjau pravažiuojantį sunkvežimį, kuriame buvo sugrūsta apie 30

buvusios antikomunistinės kariuomenės karių. Kiek vėliau tas pats sunkvežimis vėl pravažiavo netoli mūsų. Jis buvo prikrautas lavonų. Tai buvo prieš kelėtą minučių sušaudyti kariai. Šis šurpus vaizdas paskatino mane pabėgti.

Kitas jaunas pabėgėlis iš Kambodijos, septyniolikmetis Lea Kong Thi, mokinys, tarnavęs vienoje ligoninėje, papasakojo, jog savo akimis matė, kaip raudonieji khmerai netoli Chomour miesto sušaudė apie 20 Si-sophon gimnazijos mokinių. Jų rankos buvo surištos. Kai kurie buvo pribagiti lazdomis į galvas. Tročiasis pabėgėlis, 45 metų Tan Bu Leang, kurio žmoną ir šešis vaikus komunistų kariai nušovė, pastebėję juos bėgančius, įėjo sienos linkme, papasakojo, jog fabrike, kuriame jis dirbo, buvo sušaudyta ketiolika darbininkų vien už tai, kad jie atsidirbti antvalendžius, pasiėmę darbo dienas, išėjo namo.

Mirė muz. K. Steponavičius

Liepos 30 d. Čiuagoje mirė muz. Kazys Steponavičius Stephens, ilgametis Pirmyn choro dirigentas. Velionis buvo gimęs 1905 m. vasario 14 d. Brockton, Mass. Muzikos pradėjo mokytis pas muz. M. Petrauską 1918 m., po to smuiko klase ir muzikos teoriją studijavo Naujosios Anglijos muzikos konservatorijoje. 1925 m. apsigyvenęs Chicagoje, studijavo Amerikos muz. konservatorijoje, taip pat tuo metu, 1927-29 m., lankė Illinois Technologijos institutą. Konservatoriją baigė 1929 bakalauro laipsniu ir buvo pakviestas smuiko ir teorinių dalykų dėstytoju. Čia mokė ligi 1943 m. Studijuodamas vadovavo Cicero Lyros chorui ir Aido chorui Roselande. Muz. Stephens taip pat buvo 1928-9 m. Birutės choro vado.

A. a. muz. K. Steponavičius

vas. 1929 m. ėmė vadovauti Pirmyn chorui ir to choro vadovu išbuvo iki pat mirties. Dar šimet jis dirigavo Leharo operetę "Grovas Liuksemburgas".

Velionis su Pirmyn chorui 1938 m. lankėsi Lietuvoje, kur davė 21 koncertą, pakeliui į Lietuvą, koncertavo Londono lietuviams. 1941 m. "Chicago Tribune" dienrašio mišrių chorų festivalyje choras laimėjo pirmą vietą. Be to, muz. Steponavičius vadovavo ir Kenoshos Dailės ratelio chorui.

Lietuvių išeivijos Dainų šventės velionis taip pat aktyviai dalyvavo. 1956 m. I-sios dainų šventės ir 1958 m. New Yorke įvykusio PLE seimo metu Carnegie Hall surengto koncerto vienas iš dirigentų, 1960 m. Clevelande įvykusios dainų šventės 16 chortų -- galimas lietus.

ry junginio dirigentu. Pastaru laikotarpiu su Pirmyn choru rastrate keletą pasiekimo sulaukusiu operetę. Už nuopelnus Lietuvai 1938 m. buvo apdovanotas Gedimino ordinu.

Laidojamas trečiadienį.

Neramu Ispanijoje

MADRIDAS, Ispanija. — Šeštadienį, liepos 31 d., buvo kelio se miestuose išsprogintos bombos, kurios padarė nemažai žmonių stolių, ypač karo pieš komunistų žuvusiųjų paminklams. Du žmonės buvo užmušti Sevilijos mieste. Buvo išsprogintos bombos Barcelonoje, Pontevedroje, Madride ir Bilbao. Panašūs sprogdinimai buvo liepos 18 d. civilinio karo, kuris buvo 1936—39 m., metinėse.

Aiškinama, kad sprogdinimus vykdė opozicija prieš gen. Franco po to, kai karalius Juan Carlos paskelbė plačią amnestiją politiniams kalinimams. Amnestija palietė apie 400 politinių kalinčių, bet bombų sprogdinimas su drumstė Ispanijos naujosios valdžios reformų ir demokratėjimo pastangas.

Lenkų vyskupų delegacija

PHILADELPHIA, Pa. — Į Eucharistinį kongresą iš Lenkijos yra atvykę oficiali lenkų vyskupų delegacija, vadovaujama kard. Wojtylos. Delegacija sudaro devyniolika vyskupų, kurie rugpičio 7 d. katedroje koncelebruos šv. Mišias, o po kongreso lankys daugelį tų JAV miestų, kuriuose yra susispietę didesni lenkų emigrantų skaičiai ar kur yra didesnės lenkų kolonijos. Tuo po kongreso, rugpičio 10 d. Lenkijos vyskupų delegacija susitiks su Amerikos kunigų ir pasauliečių atstovais aptarti kat. Bažnyčios dabarties reikalus komunistų valdomoje Lenkijoje.

KALENDORIUS

Rugpičio 2: Euzebijus, Teodotas, Tugaudas, Varpūnė.
Rugpičio 3: Nikodemus, Marana, Manigirdas, Lengvė, Saulė teka 5:44, leidžias 8:08
ORAS
Temperatūra vidutinė. Po pietų -- galimas lietus.

SOVIETŲ LAIVYNAS — PASAULIO UŽKARIAVIMUI

Maskva. — Sovietų laivyno admiralas Sergej Gorškov išleido knygą "Jūrų galybė ir valstybė". Knyga yra priešingybė tam, ką oficialiai skelbia sovietų propaganda, priešingybė detantei. Tikrumo yra Kremliaus strategijos veidrodys, todėl ir knyga skirta tik "vidaus rinkai" — partijos vadovams ir karininkams bei strategams. Nedviprasmiškai sakoma knygoje, kad pasaulio užkariavimui yra labai svarbu, jei ne svarbiausia, pirma užvaldyti neutraliuosius vandenius.

Tie, kurie jau spėjo su knyga susipažinti, sako, kad tai atidengimas tikro Kremliaus veido. Josifo Stalino laikais sovietų karo laivynas buvo skirtas tik gynybai, laivai laikėsi netoli savo uostų, bet po jo mirties, po 1953, laivynas turį įsijungti į kovą prieš "imperialistus" ir juos su-

naikinti. Ant tų griuvusių bus statomas naujas komunistinis pasaulis.

Gorškovo planai išplėsti laivyną, iš gynybos paskirties pereiti į puolamąją jėgą rado pritarimą centriniam komitete. Jam buvo duotos laisvos rankos ir sumos pinigų, paslėptos nuo pašalinų akių visokiais kitokiais vardais. Būdamas karo laivyno viršininku, per 21 metus laivų skaičiumi padarė didžiausiu pasauly. Laivynas skirtas kontroliuoti visus vandenynus. Jų laivų Viduržemio jūroje jau dabar yra daugiau kaip Amerikos VI-jo laivyno.

Kiek blogiau yra su bazėmis. Dviejose labai svarbiose strategiskai vietose sovietai turi bazes — Kuboj ir Somalijoje. Buvo beįsikurę Egipte, bet žinom, koks likimas iškiko visą jų ten mašinas. Indija, kad ir geruoju su-

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

BALTIC HERITAGE
RADIJAS APIE J. GLIAUDA

Baltic Heritage radijo programa (Santa Monica, Calif.) pateikiama anglų kalba. Programa skirta informuoti amerikiečių visuomenę apie pabaltiečių istorines bei kultūrines vertybes. Idomias programas pakaitomis parengia lietuviai, latviai ir estai. Lietuvių skyriui vadovauja Baltic Heritage projekto iniciatorė prof. dr. Gimbutienė. Programą rašo, kartais parengia ir praneša Paulius Jasiukonis. Dalyvauja įvairūs prelegantai.

Liepos 14 d. programa buvo paskirta rašyti Jurgio Gliaudos kūrybai apderti. Kalbėjo prof. dr. Vladas Juodeika. Programą pravedė mokyt. Ingrida Kazakevičienė. Prelegentas pavaizdavo rašytojo kūrybos specifika, sustodamas ties būdingesniais jo kūrybos aspektais. Idomiūs tarpais — klausimais Ingrida Kazakevičienė talkino prelegentui plėsti temą programos rėmuose.

Muzikinę programos dalį sudarė M. K. Čiurlionio muzika. Ryšium su rašytojo J. Gliaudos jubiliejumi, palinkėta pusvalandžio valdybos ir prelegentų vardu ilgusių metų.

Prof. dr. Marijos Gimbutienės iniciatyva sukurta Baltic Heritage programa atlieka didžiulę lietuvių kultūrinės propagandos misiją. Skaitoma, kad šios vietos kultūros reikalams veikiančios stoties programų klausosi apie 400.000 klausytojų. Baltic Heritage programa duodama trešdiadieniais, patogiu laiku — 8 val. vakare. Stoties banga: FM 89.9.

UNIVERSITETO DIPLOMAS
IR KARININKO LAIPSNIS

Gegužės 29 Birutės ir Alekso Gricių šeimoje, Santa Monica, CA., buvo dviguba šventė. Tos dienos priešpietį Gricių sūnus Arvydas Lofijos universitete buvo pakeltas į aviacijos leitenan-

to laipsnį, o po pietų gavo universiteto baigimo diplomą.

Šiais atsiekimais jaunas, 21 metų, Arvydas pagristai gali didžiuotis. Tai darbo, ištvėrmės ir gabumų rezultatas. Paprastai studentai pakankamai darbo turi su akademinėmis studijomis, o jis dar atlikė reikly ROTC karinio paruošimo kursą, kur pradėjo virš pusšimčio studentų, o iki galo ištvėrė ir aviacijos leitenantų laipsnius gavo tik keturiolikai. Jų tarpe ir vienintelis lietuvis — Arvydas Gricius.

Tačiau ir šiais atsiekimais Arvydas gal labai aukštai nepriskirti tarp kitų šimtų visoje Amerikoje universitetus baigusių ir įvairius akademinis laipsnius gavusių lietuvių studentų. Bet tarp visų baigusiujų tur būt ne daug yra tokių (o gal nė vieno?), kurie būtų dvi kadencijas išbuvę Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkais. Arvydas, šalia visų kitų darbų, dvejus metus vadovavo LB Santa Monica — Vakarų Los Angeles apylinkės darbams, ir buvo geras pirmininkas. Jam vadovaujant, apylinkė buvo išvysčiusi gan dinamišką veiklą kultūrinėje ir Lietuvos laisvinimo srityse. Buvo jaunas, bet sugebėjo puikiai kartu dirbti su vyresniaisiais. Pajėgė išlaikyti taktą ir tikiąsi atvejais, kai kai kas (ir vis "tėvynės meilės" vardan) pasiūkdo Bendruomenę griauti. Šiais metais Arvydas ir apylinkės valdybą nebekandidavo, nes nuo sekančio rudens pradeda teisės mokslų studijas.

I profesinį pasiduošimą Arvydas išsina pinai lietuviškoje dviasioje subrendęs. Jo dvasią brandino šviesūs lietuviai tėvai. Aleksas ir Birutė Griciai, patrio tai seneliai Jurkskaičiai, lietuviška mokykla, jaunimo sambūriai (skaitai, tautinių šokių grupė), o darbas Lietuvių Bendruomenėje ta dvasią užgūdino. Su pagrindu lietuviškoji bendruomenė ir Arvyda gali tikėtis samoningo lietuvių profesionalo ir lietuvių bės tęsėjo Amerikoje. F. Kj.

— Pasakyk man, išminčiau, kieno kailis yra brangesnis pasauly? — Išminčius atsakydavo trumpai ir net negalvodamas: — Tavo pačios. — Mano pačios? — nustebdavo. — Tavo pačios, — patvirtindavo išminčius. — Už savo kailį nieko brangesnio nerasi visame pasauly.

Syštuoliui, kurio ranka niekada neatsignauzdavo nei alkanam, nei neapsirengusiam ir kurį atėdavo skūstis negalįs atsiginti nuo elgetaujančių, išminčius visada patardavo: — Duok nesigalėdamas. Visiem? — Visiem, kurie tik prašo. — Bet, išminčiau... Tada aš išdalinsiu visa, ką tik tai turi! — Tiek teturėsi, kiek būsi savo artimui atidavęs, — ramiai ir įtikinančiai atsakydavo išminčius. Išlydėdamas nustebusį sykštuoli.

Kai išminčius sulaukė amžiaus, kada visiem atrodė, jog jis turis vesti, pradėjo pas jį išloiti ir arti atvykinėti turtuolių ir valdovų pasiuntiniai ir siūlyti jų dukterų rankas. Tačiau išminčius kiek pagalvojęs, visiem atsakydavo: — Ne, — ir pasiuntiniai išvykdavo, negalėdami suprasti, kaip jis galėjęs atsakyti jo valdovo ar garsaus turtuolio dukters rankos. Tiktai, kai išminčius pagaliau pamilo vieną labai gražią ir išmintingą mergaitę, nieko nebe galvojo ir ją vedė.

Dabar džiaugėsi jis gyvenimu ir savo jaunąja žmona. Ryta, kai tik saulėtekis sužadaruodavo kalnų viršūnėse ir žiezirbonis sumirgėdavo rastos lašelėi laukinių gėlių žieduose, o rūmai nušvėsdavo, išminčius keldavosi ir skaitydavo savo žmonai išmin-

per mėnesį, pradedant 12 mėnesių laikotarpiu liepos mėnesį. Iš tikrųjų atlyginimas būtų 10.70 dol., kad pilnai apmokėtų kylančias mediciniskas kainas. Bet įstatymas apriboja jūsų pakelimą iki 8 procentų, pagal kuriuos social security beneficijos buvo pakeltos 1975 m. Dėlto federalinė valdžia moka daugiau negu pusę jūsų gaunamos iš bendrų metinių pajamų paramos.

per mėnesį, pradedant 12 mėnesių laikotarpiu liepos mėnesį. Iš tikrųjų atlyginimas būtų 10.70 dol., kad pilnai apmokėtų kylančias mediciniskas kainas. Bet įstatymas apriboja jūsų pakelimą iki 8 procentų, pagal kuriuos social security beneficijos buvo pakeltos 1975 m. Dėlto federalinė valdžia moka daugiau negu pusę jūsų gaunamos iš bendrų metinių pajamų paramos.

Klausimas. Ar yra teisinga, kad aš pradėsiu mokėti daugiau už Medicare medicininės apdraudodos dalį? — Atsakymas. Taip. Pagrindinis atlyginimas medicininėi apdraudodai pakils nuo 6.70 iki 7.20 dol.

SOCIALINIS DRAUDIMAS

Klausimas. Kokią informaciją aš turiu duoti social security, pradedant man gauti supplemental security pajamas?

Atsakymas. Čia yra daugiau kai kurių svarbesnių informacijų, kurios turi būti praneštos social security tuojau, būtent jeigu jūs keliatės į kitą vietą, jeigu jūs pajamos padidėja ar sumažėja, jeigu yra didelis pasikeitimas jūsų nuosavybėje (kaip pirkimas ar pardavimas automobilio ar namo), jeigu jums persikeliant gyvenimui į kieno kito namus. Social security raštinė turi nemokama lapelį, pavadintą "Svarbios informacijos apie jūsų supplemental security income primokėjimus" kuris informuoja daugiau apie tai, ką jūs turite pranešti.

Klausimas. Aš esu 67 m. amžiaus našlė ir aš gyvenu viena nuomuoame kambaryje ir beveik nieko neturiu. Mano vienintelės pajamos yra 114 dol. per mėnesį iš social security. Ar aš galiu kvalifikuotis supplemental security pajamoms?

Atsakymas. Jūs galite kvalifikuotis 73.80 dol. supplemental security pajamoms (SSI). Kai bus pridėtas prie jūsų 114 dol. social security, jūs gausit 187.80 dol. per mėnesį. (Zmogus, kurio vienintelės pajamos yra iš social security ir gauna social security čekį 187.80 dol. ar daugiau per mėnesį, negalėtų kvalifikuotis supplemental security pajamoms).

Klausimas. Aš turėjau blogą akcidentą prieš 9 mėnesius ir dabar tebeturiu naudotis lazda.

Daktaras sakė, kad užtruks dar kelis mėnesius, kol aš galėsiu dirbti. Jis patarė, kad aš išpildyti sužalotų formos beneficijoms, nes aš esu tik 20 m. amžiaus ir dirbau tik dvejus metus. Ar aš galiu kvalifikuotis?

Atsakymas. Būdamas tokio amžiaus, jūs turit turėti tik 1 1/2 metų social security darbo kreditų per trejų metų laikotarpį prieš data, kada jūs buvot sužalotas. Jūs turite išpildyti sužalotų formos beneficijoms, bet kokio social security raštinę. Tada bus padarytas sprendimas, ar jūsų sužalojimas yra užtenkamai didelis, kad jūs kvalifikuotų beneficijoms.

Klausimas. Mano tėvas yra 65 m. amžiaus ir neturi užtenkamai social security darbo kreditų gauti Medicare ligonio apdraudos. Ar yra kaip kitaip, kad jis galėtų būti kvalifikuotas šitai paramai.

Atsakymas. Jis gali gauti ligonio apdraudą, mokėdamas 45 dol. mėnesinio atlyginimo (efektyvus už 12 mėn., pradedant 1976 liepos mėn.). Jis taip pat turi prisirašyti prie medicininės apdraudos ir sumokėti 7.20 dol. per mėnesį sudėtinio atlyginimo arba nueiti į bet kurią social security raštinę gauti daugiau informacijos, jeigu jis yra tuo suinteresuotas.

Klausimas. Ar yra teisinga, kad aš pradėsiu mokėti daugiau už Medicare medicininės apdraudodos dalį?

Atsakymas. Taip. Pagrindinis atlyginimas medicininėi apdraudodai pakils nuo 6.70 iki 7.20 dol.

Vaidzas iš Los Angeles mieste įvykusios šokių šventės.
Nuotr. A. Gulbinsko

IŠMINČIUS IR LAKŠTINGALĄ

V. KAVALIČNAS

Kitados Tūkstančio ir vienos nakties pasakų krašte gyveno išminčius. Garsus jis buvo ne tik dėl savo gimtojoje žemėje, bet ir labai toli už jos ribų. Ir žmonės — iš arti ir iš toli, seni ir jauni, vyrai ir moterys, turtuoliai ir vargšai — plaukte plaukte pas jį prašydami patarimų.

Išminčius visus mielai patarėdavo ir visiem patardavo. O apie atlyginimą — nenorėdavo net ir girdėti. Tiem, kurie užsispyrę siūlydavo aukso ar sidabro, jis atsakydavo: — Pinigai ir visa, kas galima už juos įgyti, neturi jokios vertės.

Labai dažnai kurio nors krasto valdovo ar turtuolio žmona ar duklė, norėdama savo papuolašais ir drabužiais pralenkti visas kitas moteris, atvykdavo ir klausdavo: — Pasakyk man, išminčiau, kieno kailis yra brangesnis pasauly?

Išminčius atsakydavo trumpai ir net negalvodamas: — Tavo pačios. — Mano pačios? — nustebdavo. — Tavo pačios, — patvirtindavo išminčius. — Už savo kailį nieko brangesnio nerasi visame pasauly.

Syštuoliui, kurio ranka niekada neatsignauzdavo nei alkanam, nei neapsirengusiam ir kurį atėdavo skūstis negalįs atsiginti nuo elgetaujančių, išminčius visada patardavo: — Duok nesigalėdamas. Visiem? — Visiem, kurie tik prašo. — Bet, išminčiau... Tada aš išdalinsiu visa, ką tik tai turi! — Tiek teturėsi, kiek būsi savo artimui atidavęs, — ramiai ir įtikinančiai atsakydavo išminčius. Išlydėdamas nustebusį sykštuoli.

Kai išminčius sulaukė amžiaus, kada visiem atrodė, jog jis turis vesti, pradėjo pas jį išloiti ir arti atvykinėti turtuolių ir valdovų pasiuntiniai ir siūlyti jų dukterų rankas. Tačiau išminčius kiek pagalvojęs, visiem atsakydavo: — Ne, — ir pasiuntiniai išvykdavo, negalėdami suprasti, kaip jis galėjęs atsakyti jo valdovo ar garsaus turtuolio dukters rankos. Tiktai, kai išminčius pagaliau pamilo vieną labai gražią ir išmintingą mergaitę, nieko nebe galvojo ir ją vedė.

Dabar džiaugėsi jis gyvenimu ir savo jaunąja žmona. Ryta, kai tik saulėtekis sužadaruodavo kalnų viršūnėse ir žiezirbonis sumirgėdavo rastos lašelėi laukinių gėlių žieduose, o rūmai nušvėsdavo, išminčius keldavosi ir skaitydavo savo žmonai išmin-

ties knygas ir pasakodavo pakitęs gražiausias savo šalies pasakas. Pavarė visada eidavo į jiedų sodą, kur nesustodama skambėjo tekandio upelio daina, saulėje blizgančiuose medžių lapuose šlamėjo ir kalnų atbėgus lengvas vėjelis. O kaip išminčius rūpindavosi, kad jis, kiek stipriau pūstėlėjęs, jos nesušaldytų! Visada žiūrėdavo, kad jos kaklas būtų aprietas lengvai melsvo silko šalikėliu, visada ji paltalysdavo, savo rankomis švelniai paliesdamas jos vidus. Tiktai vakarais, kai nuo kalnų atbėgdavo juodi šešėliai, sode užmigdavo vėjas, o krūmuose pragyvedavo lakštingala, išminčius pasakėdavo jos suokimo grožyje ir sakėdavo: — Dabar, mieloji, palik mane vieną. — Vieną? — Išminčiau išardavo jį. — Vieną... Vieną... Aš noriu klausytis lakštingalos giesmės, — sakėdavo jis. O ji lūdesiu spindinčiu veidu nusiėdavo į rūmus, užsidarydavo savo kambaryje ir verkėdavo. Verkėdavo ilgai — kol sodė išlydėdavo lakštingala ir kol jos vyras sugrįždavo. Pagaliau išminčiaus žmona nuėjo pas žynę pasiskusti savo dalį ir prašyti patarimo. — Ar jis tave myli? — klausė žynė. — Labiau nei save. — O laimingoji! Eik namo ir savo dalį niekam nesiskusk. — Nesiskusk? — Tu esi vienintelė pasaulio moteris, kurią vyras labiau myli nei save. — Tai kas? — O ko daugiau tavo širdis gali norėti? — Bet toji lakštingala... Toji lakštingala, — pavėdo lūdesiu suvirpa jos balsas. — Lakštingala? — Lakštingala, geroji moterie. Neišsėsiu iš tavo namų, kol man nepatarsi, ką su ja daryti. Žynė tylį, mąsto, o paskui saiko juodu paslaptinumu aidin-

čiu balsu: — Iš savo plaukų numegzti tinklą ir ją sugauti. — O paskui? — viltitri nušvinta išminčiaus žmonos akys. — Aš tau duosiu magišku žolį. Su jom pasigaminę tą lakštingalą ir tavo balsas pasikeis. — Ar tada mano vyras tik mano balsu besiklausys ir visada bus su manim? — džiaugsmu nušvinta išminčiaus žmona. — Ne, jis pasidarys toks, kad visi paukščiai, jį išgirdę, išsisąs ir nustos čiulbėti. Išminčiaus žmona grįžta namo, užsėdavo savo kambaryje, su asaromis rauna gražiuosius savo juodo šilko plaukus ir dieną naktį mezza tinklą. Ir kai vieną vakarą lieina išminčius į sodą, atsėdė ant upelio kranto ir klausio — tyli. Leukia valandą, kitą, o lakštingala nepragysta. Apimtas baimės ir tarytum ką bloga nujausdamas, bėga jis į rūmus. Atsėdaro duris ir mato — jo žmona sėdi prie sidabrinės lėkštės... Ir staiga viskas jam aišku. Viskas.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe. O tos upės krantuose, vos tik nusileidžia saulė, pragysta lakštingalos ir suokia ligi aušros. Tiktai kartais jos staiga išsigaista ir nutyla. Tada gudžioje nakties tyloje upės pakrantėmis nuaidi šiurpus pelėdos balsas.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

Nieko jis nesako savo žmonai, tik išsina į sodą ir verkia. Verkia jis ilgai ir taip, kad nuo jo asarų patvinsta upelis ir virsta didžiausia to krašto upe.

DEMOKRATIJOS ARCHITEKTURA

Mokslu ir pramonės muziejuje, Chicagoje, mažajame teatre kasdien yra rodomos skaidrės — demokratijos architektūra, kur galima matyti Louis Sullivano ir kitų garsenybių suprojektuotus pastatus.

Sandra Mikalauskaitė Brazilijos jaunimo stovykloje atsikvepia po darbo... Nuotr. A. Saulaičio

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M. Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western — GR 6-5100

FRANK'S TV and RADIO, INC.

2240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7253
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPAUSVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY.
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitsvimal už gautas prenumeratas nesučiūmami Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsi-mokėjęs.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto	
metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.	
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanadoje	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitur	\$26.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —
Savaitinis	\$18.00 \$10.00 — —

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šėštadieniais 8:30 — 12:00. Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30 šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00. Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūda. Nesuauodotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

DR. ANNA BALIUNAS
AKTU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Aknerija ir moterų ligo
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Polanski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Primo ligojus pagal susitarimą
Tel. naktinėje, skambinti 374-8004

DR. VL. BLAZYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val vakaro
Šėštad. nuo 1 iki 3 val
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2870
Rezid. tel. WAlbrook 5-2845

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 val. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šėštad. tik susitarus

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2790 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šėšt. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nevė ir Emocijs ligo
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Polanski Road
Valandos pagal susitarimą
Resid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6182 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Tel. naktinėje, skambinti: ME 2-0001

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų Ligos
3897 West 108th Street
Valanda pagal susitarimą
Ofiso tel. — PR 3-2320

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKIA
VAIEVŲ LIGOS
2886 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šėštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
Ofs. PO 7-0880 Res. GA 3-7778

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
1002 No. Western Avenue
5214 No. Western Avenue
Tel. atsiūnamos 12 valandų
480-4441 — 591-4888

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5197 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet. Treč. ir šėštad. pagal susitarimą
Ofs. tel. 336-6168; namų 688-4830

DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Navauganet Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7
Šėštadieniais pagal susitarimą

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MED

LIEUVOS KATALIKŲ KNYGOS SUKAKTIS

Su artėjančia Vilniaus universiteto įsteigimo sukaktimi, kuri, kaip žinome, bus švenčiama 1979 metais, glaudžiai rišasi ir kitos sukaktys, rodančios mums patiem ir pasauliui seną lietuvišką kultūrą ir valstybingumą.

Vilniaus akademijos spaustuvė, Lietuvos žemųjų vadovaujama, buvo seniausia lietuviška spaustuvė, spausdinusi knygas lotyniškais raidėmis. Tuo tarpu Mažojoje Lietuvoje už D.L.K. ribų jau anksčiau buvo spaus-tuvų, spausdinusių lietuviškas knygas gotiškoms raidėms.

Taigi katalikai su knyga leidi-mu bei spausdinimu Lietuvoje buvo keliasdešimt metų nuo pro-stantų atsiklęsi ir stengėsi šį skirtumą išlyginti.

Šiuo metu okupuotoje Lietu-voje pagal knygų skaičių ir ti-razą išleidžiama daugybė leidi-nių. Tenka apgailestauti, kad dažniausiai vis tai yra menka-verčiai — bolševikų "idejiniai, politiniai, marksistiniai, komu-nistiniai, propagandiniai" ir i-juos panašūs leidiniai. Gero rank-raščio autoriui tenka ilgai lauk-ti, kol jo surinkta medžiaga pas-iekia spaustuvę ir skaitytojus, nes paruoštas rankraštis, kol gaunamas leidimas jį išleisti, tu-ri ilgai keliauti pro įvairius vie-tinius ir maskvinius cenzorius bei "redaktorius". Leidimai to-kią knygai išleisti sunkiai duo-dami. Taigi reikia džiaugtis, kad neseniai pasaulio šviesa išvydo visų lietuvių dėmesio verta kul-tūros istorikės I. Petrauskienės kruopščiai ir labai atidžiai pa-ruošta 248 puslapių studija "Vil-niaus akademijos spaustuvė 1575 — 1773".

Nors autorė pagal dabartinės, okupacinės valdžios reikalavi-mus veikalą parašė, laikydamosi "marksistinio - leninistinio bei sovietinio vertinimo kriterijų", tačiau, atmetus šias "puošme-nas", knygoje galima rasti idom-ųjų jos iš įvairių šaltinių su-rintų — atsektų duomenų, net statistikos, kurie gali būti idom-ūs ir užsienyje gyvenantiems Letuviškos knygos mėgėjams.

Kaip pradžioje rašinio minė-jome, Vilniaus akademijos spaus-tuvė buvo įkurta 1575 metais, kai M. K. Radvila, nepais katali-ku ir norėdamas kompensuoti Lietuvos katalikams protestan-tų padarytą žalą, savo spaus-tuvę, spausdinusią protestantiškus raštus, perkėlė į Vilnių ir per-davė Lietuvos jėzuitams, kurie jau buvo įkūrę Vilniaus kolegi-ją.

1576 metų gegužės mėnesį, taigi prieš 400 metų, šioje spaus-tuvėje buvo atspausdinta pirmo-ji knyga "Už švenčiausiąją Eu-charistiją prieš Cvinglio ereti-ją". Pagal to laiko madą katali-kiškos knygos buvo rašomos ir spausdinamos dažniausiai loty-nų kalba. Tas pats buvo ir su minėtu veikalu.

Per du šimtus metų Vilniaus akademijos spaustuvė išspausdi-no 2549 leidinius (247.817 pus-lapių), periodiką įskaitant meti-niais komplektais. Taigi produk-cija ano meto sąlygomis, lygi-nant net su Vakarų kraštais, nebuvo maža. Puse spausdinių išleista lotynų kalba. Lietuvių kalba išspausdintos 85 knygos (15,507 pusl.). Daugiausia jų iš-ėjo XVIII a. — 56, tačiau ver-

tingesnės išleistos XVII amžiu-je.

Mes kiek ilgiau sustosime prie šioje spaustuvėje išleistų lietu-viškų knygų. Pirmosios, de-ja, nebuvo originalios. Manoma, kad pirmoji šioje spaustuvėje at-spausdinta knyga lietuvių kal-ba buvo ispano Jokūbo Ledez-mo "Kathechizmas arba mokslas kiekvienam krikščioniui pri-valvus". 1599 metais šioje spaus-tuvėje buvo atspausdinta kni-ga Mikalojaus Daukšos "Postilla Catholica. Tai eest: Išguldimas Ewangeliu kiekvienos Nedelos ir Szwėtės per wissus metus". Ypač įdomi, minėtina ir šiandien dar savo mintimis nepasenusi autoriaus knygos įžanga arba "Prakalba į malonųjį skaityto-ją", kurioje autorius išsako bun-dančios lietuvių tautinės sąmo-nės požiūrį į gimtąją kalbą. Au-torius pabrėžia, kad daugelio tautų išnykimo priežastis buvo savo kalbos netekimas. Ši tiesa, pasakelba beveik prieš 400 me-tų, ir šiandien labai tinka visi-ems lietuviams. Lygiai skai-tytini ir nepamirštini šie M. Daukšos žodžiai: "Ne žemės der-lumi, ne drabužių skirtingumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą".

Šia proga minėtinas ir garbus dvasininkas Konstantinas Sirvy-das, žymus lietuvis intelektual-s, profesorius ir pamokalininkas, kurio veikalas "Pungtai sa-kyimų" buvo atspausdintas mi-nėtoje spaustuvėje. Pacituosime tik vieną šios knygos sakinį: "Mariose wiena zwis dide ma-žesny praraja: teyp žmones di-žduony swieto letus ir pawar-gusius išgaysina (krumta) pra-rija". Tam pačiam Sirvydui pri-klauso ir pirmosios pasaulietinės knygos lietuvių kalba autorytės — trijų kalbų žodynas (Dic-tionarium Trivm Lingvarum) Lotynų - lenkų lietuvių k. Dauk-šos ir Sirvydo knygos atvėrė kelį lietuviškų knygų leidimui, verstinei, originaliai, pasaulietine literatūrai. Netrukus po jų (1646 m.) S. Slavocinskis išlei-dė pirmąjį lietuvių katalikų gies-myną.

1681 m. Vilniaus akademijos spaustuvėje buvo išspausdinta pirmoji lietuviška maldaknygė, paruošta dominikono Jurgio Kasakausko. Iki 1773 m. jos iš-ėjo 11 laidų.

1750 m. žemaičių tikintiesiems buvo išspausdinta maldų knyge-lė "Žemaitis prigimtu sava lie-žuviu Poną Dievą garbin". Pa-žymėtina, kad XVIII a. šioje spaus-tuvėje buvo atspausdinta nemažai specialiai žemaičiams skirtų knygų. Apie 1759 m. iš-leistas pirmasis lietuviškas ele-mentorius Dikt. Lietuvos kuni-gaikštijoje — "Mokslas skaiti-ma Raszo".

Akademijos spaustuvė išleido daugybę mokslo, religinių, dai-liosios literatūros knygų. Nuo 1935 m. pradėti leisti kalendo-riai, o 1760 m. pradėjo eiti pir-masis periodinis laikraštis Lie-tuvoje — "Kurjer Litewski". De-ja, leidiniai leidžiami ne lie-tuvių kalbomis. Spaustuvė ge-raliai pasitaravo ir gudams su latviais, spausdindama jų kal-bomis knygas.

Reikia apgailestauti, kad lie-tuvių tautinės sąmonės požiūriu ano meto institucijos nebuvo to-kios, kokios mes dabar norėtu-mes, kad jos būtų buvusios. Ta-čiau vis dėlto ano meto lietuvių bajorai ir dvasininkai yra ne-mažai gero ir lietuviškam reika-lui padarę. Šia prasme ir 400 m. akademijos spaustuvės ir katali-kiškos knygos išleidimo sukak-tys, jeigu ne minėtinos, tai bent prisimintinos.

Reikia apgailestauti, kad lie-tuvių tautinės sąmonės požiūriu ano meto institucijos nebuvo to-kios, kokios mes dabar norėtu-mes, kad jos būtų buvusios. Ta-čiau vis dėlto ano meto lietuvių bajorai ir dvasininkai yra ne-mažai gero ir lietuviškam reika-lui padarę. Šia prasme ir 400 m. akademijos spaustuvės ir katali-kiškos knygos išleidimo sukak-tys, jeigu ne minėtinos, tai bent prisimintinos.

MOKSLAS SOVIETŲ SAJUNGOJE

Komunistai, neturėdami ant-gamtinio autoriteto —Dievo, vi-są dėmesį kreipia į mokslą. At-rodytu, kad Sovietų Sąjungoje mokslas stovi aukštai. Iš tikrųjų taip nėra. Jie su savo mokslu toli nenuėjo, nes ir dabar iš už-sienio, ypač iš JAV, perka įvai-rius mokslo priemones, kaip kompiuterius ir kitokias. Net gydyto-jai prešo iš užsienio atsūsti ligo-nių apklausymo prietaisus.

Tik teoriškai Sovietų Sąjungo-je mokslas labai iškilęs. Jų profesoriai aiškina, kad ateityje įvai-rių metalų bus galima atsigaben-ti nuo mėnulio ir kitų planetų. Sovietai dar nepajėgė nusileisti ant mėnulio, o galvoja iš jo at-sigabenti įvairių metalų. Laisvo-jo pasaulio mokslininkai sako, kad ir aukso neapsimokėtų ga-benti iš mėnulio.

Kalbėdami apie mokslą, sovie-tiniai profesoriai aiškina, kad ka-pitalistinėm pasaulyje jau reiš-kiasi mokslo krizė. JAV jaunimas nenorėnų studijuoti tikslųjų mokslų, o daugiau metasi į hu-manitarinius. Ar humanitarinis mokslas nėra mokslas? Iš tikrųjų Vakarų pasaulyje yra daugiau studijuojančių tiksluosius moks-tus, negu humanitarinius. Taip pat Sovietai giriasi, kad Sovietų Sąjungoje mokslininkų padvigub-ėja per 7-8 metus, kai JAV tik per 10-12 metų. Nepasako, kiek mokslininkų per 7-8 metus sovie-tinis saugumas sunaikina.

Sovietų Sąjungoje išgarbintas mokslas nėra vertinamas, nes Sovietuose pati vyriausybė per sa-vo saugumą mokslininkus perse-kiuoja: kiša į kalėjimus, stovyk-las, bepročių namus ir net nu-žudo. Sovietiniai mokslininkai, kurie nenusilenkia partijai, yra visai ignoruojami: jiems net ne-leidžiama pasiminti pasaulinės mokslo (Nobelio) premijos. Tas tik patvirtina, kad Sovietai išei-na prieš mokslą, jo nevertina. Kul-tūringame pasaulyje tokių dalykų nėra. Tokių dalykų nebuvo nei laisvoje Lietuvoje. Patys komu-nistai didžiuojasi, kad prof. P. Avizonis Lietuvoje rašė ateistines brošiūras ir triuškinio klerikalų mokslą. Bet šia pat rašo: "1922 m. atidarius Kaune universitetą, P. Avizonis paskiriamas pirmuo-ju medicinos fakulteto dekanu, pakeliamas į profesorius", o 1925-26 m. buvo universiteto rektorius (M.G. 1975. Nr. 4., 18 p.). Lie-tuvius krikščionių demokratų vy-riausybė ateisti skyrė į aukštus postus. Dabar komunistai neski-ria universiteto rektorium prak-tikuojančio kataliko. Tuo paro-doma, kad kultūringo krašto vy-riausybė mokslą labiau vertina, negu komunistai. Ji nemažai

J. VAICELIČNAS

mokslo su žmogaus pažiūromis, kaip daro komunistai.

Komunistiniai profesoriai sako, kad buržuazinių kraštų mokslas yra nehumaniškas: "Pirmojo pasaulinio karo metu Vakarų fronto per keletą minučių nuod-ingomis dujomis buvo užtroš-kišta 6000 karių (M. G. 1975, Nr. 10, 5 p.). Ar humaniškas yra Sovietų mokslas, kai jie prie Stalingrado paimitus į nelaisvę 95,000 vokiečių karių per kelis mėnesius išžudė badu, šalčiu, ne-švarumais ir kitokiais žiaurumais. O kiek buvo išžudyta kitų be-laisvių karių ir civilių? Iš tų 95,000 belaisvių buvo atimtos mi-linės ir jie palikti šalčio žiemos sąlygose.

Sovietinis mokslas turi vieną plačią sritį - propagandą. Joje tu-ri dirbti įvairūs išsilavinimo mokslininkai. Jie sako: "Pagaliau reikia prisiminti plėšikišką, i-ka-tastrofą stumiantį gamtos turtų naikinimą pasipelnymo tikslais ir grėsmingą viso žemės paviršiaus biosferos apnuodijimą... Norėda-mi nuo savęs nukreipti rūstų žmonių pasipiktinimą, valdan-tieji kapitalistiniai sluoksniai vi-są kaltę bando suversti mokslui. Juo toliau, juo labiau skatinama propaganda prieš mokslą, ir mokslo kaltinimas dėl visokių žmonių nelaimių pamazų virsta vienu ir svarbiausiu argumen-tu moraliai griūvančiai kapitalis-tinei sistemai pateisinti" (5). Kom-unistiniai profesoriai valgo iš kapitalistinių kraštų atvežtą duo-ną ir kalba apie kapitalistinės sis-temos atsiklėmimą.

Sovietai didžiuojasi, kad jų ver-tingas mokslas yra labai pigus — nemokamas. Jei taip, tai per tuos 60 metų visi Sovietų gyventojai turėjo būti baigę universitetus. Bet taip nėra. 1941 m. i Vakarų pasaulį patekė sovietinės armijos kariai vos galėjo pasirašyti pa-

— Aukščiausias geležinkelis nu-tiesias Peru. Jis eina Andų kal-nais 4008 metrų aukštyje. Kelei-viams išduodami deguonies prietai-sai.

Juodi ir balti Rodezijos kareiviai pratybų metu

KOMUNISTŲ ŠNIPŲ NESEKME VOKIETIJOJE

Birželio pradžioje Vakarų Vo-kietijos kriminalinės vadybos ir valstybės konstitucijos apsau-gos žinybos pareigūnai suėmė 12 vadovaujančių Rytų Vokietijos Valstybės saugumo tarnybos, ku-ri tėra tik Maskvos KGB "atša-ka", agentų. Tuos areštus vyk-dant, įkliuvo dar trys SSD agen-tai.

Tamsią lietingą naktį, gero-kai po pusianakčio, Muencheno, Stuttgarto, Koblenzo rajonuose, valstybės prokuroro įsakymu Vakarų kontržvalgybos pareigū-nai visus tuos agentus užklupo miegančius. Reikia manyti, kad nuo tos nakties kiti, dar neįkliu-voję Rytų Vokietijos agentai, dau-giau nemiega ramiai.

Visi tie suimtieji nebuvo eilin-iai agentėliai. Tai buvo agentų vadovai. Kiekvienas jų, kaip jau buvo susekta, buvo užverba-vęs ir "dirbo" su 2-3 šnipais.

Visi tie rezidentai buvo atvy-kę iš Rytų Vokietijos ir esmėje buvo jos piliečiai. Rytų Vokieti-jos suorganizuota ir išstenuo-ta NKVD, MGB, KGB pareigū-nai ilgus metus kruopščiai ren-gė ir mokė tuos rezidentus. Po to jie gavo subafabrikuotus doku-mentus vardu asmenų, kur nors tikrai egzistuojančių, ir per ki-tus kraštus atvyko į Vakarų Vo-kietiją. Čia jie pirmiausia susi-ieškojo nežymius darbus, kad geriau "aklimatizuotųsi", pris-iderint prie aplinkos. Tik po to jie pradėjo verbuoti šnipus, pir-miausia valstybės tarnautojų ir mokslininkų tarpe. Jų užverbu-otų agentų surinktas žinias spe-cialiais ryšijų keliais siuntė į Ry-tų Berlyną.

Šis Vakarų Vokietijos saug-organų laimėjimas rišasi su pa-naudojimu naujų antispionazo priemonių, kurių tarpe yra nauji elektroniniai prietaisai ir kompi-uteriai. Nuo praeitų metų ru-dens Vakarų Vokietijos gyvento-jų registracijos biurai buvo su-rišti su elektroniniais "smegne-mimis", kurių pagalba ir buvo rasti tie Vakarų Vokietijos rami-ųjų gyventojų "antrininkai".

Šnipai dažniausiai naudojo pa-vardes ir biografines žinias Va-akarų Vokietijoje gyvenančių pa-bėgėlių iš Rytų Vokietijos ir su-tų asmenų vardu sufabrikuotais dokumentais persikeldavo į Va-akarų Vokietiją kaip anų antri-ninkai. Dešimtį ar daugiau me-nerių ir mokslo reikalais tarėsi su vietos teologijos fakulteto profesoriais. Nuo 1972 metų Liublino katalikų universitetaa palaiko pastovius bendradarbi-avimus dviejose skirtingose vie-tovėse. Kompiuterio pagalba tai

nustatius, buvo pradėta tyrinėti ir sekti tuos asmenis. Tie dvy-lika buvo "rasti" tokiu būdu. Per savaites trukusį sekimą bu-vo surinkta pakankamai įrody-mų apie jų šnipinėjimo darbus, ryšius, žinių perdavimo kelius.

Muenchene buvo suimtas toks rezidentas, ten dirbęs šnipu dar-ba nuo 1968 metų. Koblenze bu-vo suimta tokių agentų pora, vy-ras ir žmona, pas kuriuos kratos metu buvo rasti duomenys ir apie tris jiems dirbusius agen-tus, kurie tą pačią naktį irgi bu-vo suimti. Toje "grupėje" vy-ras buvo Vakarų Vokietijos gynybos ministerijos ginklavimo skyriaus pareigūnas, perdavęs į Rytus labai svarbius dokumen-tus liečiančius naujų tankų ga-mybą. Jo žmona Renata, nuo 1967 m. pradėjusi dirbti gyny-bos ministerijoje paprasta rasti-ninke, greit pakilo iki ministerio biuro, kur dažnai mašinėle rašė ypatingai svarbius krašto gyny-bai dokumentus ir turėjo tos ministerijos viršinijų pasitikėji-mą. Ji buvo sėkmingai perėjusi per visą "saugumo tikrinimo tinklą" ir jos viršininkai ja ne-abejojo. Atrodo, kad toje "gru-pėje" buvo to "darbo" pradinink-ė ir buvo įtraukusi savo vyrą ir savo seserį. Jos viršininkai po jos suėmimo buvo lyg pri-trenkti. Neabejotina, kad ilgus metus trukusis kanclerio Brand-to pradėta naivi Rytų politika sudarė palankias sąlygas tokiem Maskvos agentams veikti. Lais-vojo pasaulio nelaimė naivi "Ry-tų politika" vis dar randa pase-kėjų, pamirštant, kad Maskva, grasindama ar melikaudama bet kuriam Vakarų pasaulio kraštui, savo ekspansinių užsimo-jimų niekada ne sekėdėi nebu-vo atsisakiusi. O tų užsimojimų tikslas vienas ir tas pats — už-valdyti ir valdyti visą pasaulį. Bet šioje kovoje net jokie lais-vojo pasaulio naiviųjų neišsigel-bės.

LENKŲ TEOLOGAI V. VOKIETIJOJE

Lenkų teologų delegacija, su-sidedanti iš Liublino katalikų universiteto ir Varšuvos teologi-nės akademijos atstovų, pirmą kartą apsilankė Muenchene, Va-akarų Vokietijoje. Lenkų teologų de-legacija čia susitiko su Muenche-no arkivyskupu kardinolu Doepf-tų gyvendami Vakarų Vokietijo-je, jie jau buvo "įaugę" ir savo aplinka. Tik kompiuteris nusta-tė, kad štai, vienas ir tas pats Liublino katalikų universitetaa gyvena dviejose skirtingose vie-tovėse. Kompiuterio pagalba tai

AUŠRA IŠEINA Į GYVENIMĄ

Dviejų drangių laišakai Romanas iš okupuotos Lietuvos MARJA VINCEBYTĖ

Vieni apstulbę chalatais, kiti naktinėmis piža-momis, basom įsistoję į šlures, moterys iš po nakties susivėlusiais plaukais... Supratau paskui —tai vargšai ruseliai, gyvenantieji netoli bažnyčios. Matyt, jie dar gulėdami išgirdo Velykų varpus ir giesmes ir bėgo pasižiūrėti procesijos. Manyje kyla dvilypis jausmas: pasigalėjimas jiems ir pasididžiavimas savimi, pasidi-džiavimas visu tuo, kuo mes šandien gyvename, kuo džiugiamės. Man prisimena Majakovskio "Tarybinis pa-sas". Jeigu poetas rodydamas užsieniečiui pasą, su to-kiu pasididžiavimu galėjo pasakyti "Žiūrėkite, stebė-kitės, pavydėkite man —aš Tarybų Sąjungos pilietis!" — tai ką gi besakyti man! Ar turėčiau nesakyti, o šaukte šaukti: "Aš prisikėlusio Kristaus pilietė! Ir nežiūrėkite ir nesistebėkite, bet eikite ir džiaukitės su manim! Juk džiaugiasi visa žemė visais dangus". Bet vargšai ruseliai žiūri tik, "stebisi lyg ožys afisono", — kaip sako tas pats Majakovskis, ir nieko nesupranta. Grižti su procesija į bažnyčią nebeįmanoma. Baž-nyčioje atsidūrė dalis tų, kurie stovėjo lauke ir sau-sakimšai ją užpildė. Bet argi negera čia šventoriuje?! Ir čia stovėdama girdžiu giesmes, pamaldas. O melstis aš negaliu.

ir už kelių žingsnių pamačiau stovintį savo antrąjį pa-lydovą. Jis taip įsispyręs žiūrėjo į mane, kad man net neįjauku pasidare. Žmonės judėjo. Vieni sušlęžė ejo iš bažnyčios, kiti į vidų. Man pavyko nusiirti i bažnyčios pakraštį ir at-sistoti už tuščios klausyklos. Kai baigėsi pamaldos ir pradėjo skirstytis žmo-nės, pamačiau, kad į pirmąjį traukinį jau vėlu. Truputį apgailestavau. Šiandien vaikščioti kaip kitais sekma-dieniais nesinorėjo. Iki trečios valandos dar buvo daug laiko. Drauge su kitais žmonėmis patraukiau prie ma-šinos sustojimo vietos. Mašinos sustojimo vietoje buvo daug žmonių. Bet atėję vėliau nesigrūdė į priekį, o sto-vėjo iš eilės ir ramiai laukė —jautėsi šventiška nuo-taika. Į trečią troleibusą patekau ir aš. Mašina buvo pilna stovindžių. Negaliu apibudinti, Virginija, to jaus-mo, kuris apėmė mane, pamačius mašinoj ir abu savo palydovus — seklius Žiurkevičius stovėjo prie durų, o antrasis už keletos žmonių nuo manęs. Tą antrąjį, be-vardį sura palydovą, aš nepamačiau, o pajutau. Aš ty-čia suraukiau kaktą ir piktai pažvelgiau į Jį. Jis truputi sumišo ir nusišypojo. Pati neįjaukdama nusišyp-sojau ir aš ir nusigrėžiau į kitą pusę.

Privaziavom Gedimino aikštę ir aš išlipau. Išlipau ir einu pamažu Gedimino kalno kryptim. Paėjus atsi-grėžiau, gi mano antrasis palydovas beinais iš paskos. Vos tik atsigrėžiau, jis keliais žingsniais prisivijo ma-ne, — Virginija nori, — tarė, kad jūs užetumėt pas mūsų tetą. —Virginija! — surikau — Norbutaitė? Iš kur jūs ją pažįstat? Mes sustojom. — Ji mano sesuo, — pasakė jis. Aš žioptelėjau — štai tau ir seklys! Vos nenuzi-kvatojau pati iš savo auklumo. Pasėjusiai pasidarė jdo-mu. — Tai gal jūsų vardas Leonas? — paklausiau. — Taip, Leonas, — pasakė jis.

(Bus daugiau)

Laiškas iš Bolivijos

BOLIVIJA IVAIRI IR TVARKINGA

DR. GR. VALANCIUS

Nuo 1825 metų, kai Simon Bolivar (1783 - 1830) išlaisvino ir ikūrė šią jo vardu pavadintą valstybę, ji turėjo 70 prezidentų, 60 politinių perversmų - revoliucijų ir 11 konstitucijų. Dabartinis diktatorius - prezidentas pulk. (gen.) Suarez rugpjūty minės valdymo penkmetį, kokio nesulaukė nei vienas jo pirmtakas. Mano bendrąjį vaizdą, mažai labai jį išgyrė kaip darbštą patrijotą, komunizmo priešą, mažojo žmogaus užtarytoją ir jo reikalų tvarkytoją. Jis per 5 metus padaręs Bolivijai daugiau gero, kaip kiti prieš jį per 145 metus.

Jis kántriai vedęs derybas, kurios gražins Boliviją prie jūros, nuo kurios ją atstūmė praeities diktatorių neprotingas Pacifico karas 1879 - 1883 m. su Čile, kuri laimėjo ir pasiėmė vienintelę Bolivijos uostą Antifogastą. Gynė ir teisingo jį taipgi Čilės dešimčių diktatorių, mažiau Brazilija, o Argentinos peronistus vadina savanauzdais be jokių socialinių bei politinių idėjų.

Nerasi lotynų Amerikoje nė vieno marksinio ar pramarksinio diktatoriaus, kuris, be tuščių šūkavimų, ką nors kraštui darytų ir padarytų. Jie tik laiško Sovietams ir šūkauja ant JAV, į kurių ekonominius pečius esą atsiremė ir be jų sugriūtų. Ryškiausias iš tokių buvęs Peru gen. Alvarado ir dalinai jį neseniai pakeitęs gen. Bermudez.

Bolivijiečiai Suarez sėkmingai gydas primityvią tautą (53 proc. indanų, 32 proc. metisų ir tik 15 proc. baltųjų) nuo ją per eilę metų užkėrusių revoliucinių marksizmo bacilų. Jas prieš dešimtmetį iš Kubos atnešė nelentasis maj. Ernesto Guevara (žuvo Bolivijoje 1967. X. 9) ir išplatino juo sėbrat. Žinok tamsta, kalbėjo Gomez, ateistinio marksizmo - leninizmo piktžolė niekad neįsikėrusi religingose rasėse, o tokios yra šio kontinento indėnai ir daugumas metisų, kaip ir Afrikos juodukai. Baltarasių bandymą iš aukščiausių utopijų idėjomis juos užkrešti jie atmes ir nusipurtys, kaip nusipurto susilapustę žąsis vandeniui nuo savo sparčių.

Prie Gomez minėtu, kurias jis dėstė man anądien laive, plaukiant per Titicacą iš Peru į Boliviją, neturėjau nieko pridėti, nei atimti. Jos patiko man, kaip patinka žemaitiška pusmarškos koksė su spirguočiais. Radikaliosse politinėse idėjose buvusieji baltųjų kolonistų vergai, kokiais šimt mečius išbuvo juodukai Afrikoje ir indėnai Iberų Amerikoje, instinktyviai jaučia naujo pavergimo pavojų. Dėl to jie tu idėjų propagandai atsuka nugarą, pridūrė Gomez, atveždintis mane į seną pigų, pelėsiais pakvėpusį "Torino" viešbutį, kolonialinių laikų palociuje įsikūrusi, už 2 dol. vienai nakčiai. Čia 3 paras pravgarau, kol kalnuotom gatvėm bevaikščiodamas išsiumpavau ir oro 12,000 pėdų aukšty pritrūkau. Neturėjau reikalo čia tiek užtrukti, bet nebuvo ankstesnio lėktuvo Čilėn, kurią pasirinkau kaip tarpinį sustojimą pakelyje Argentinoje. Ta pati kaina kaip ir sustojimas Paragvajaus sostinėje Asuncion, skendant į Buenos Aires. Aišku, Čilė kur kas idomesnė kaip Paragvajus. Tegu šis vienintelis (neskaitant dviejų Guyanų ir Surinamo) paliks neaplančytas. Ir taip jau bastausi penktą savaitę iki apalpimo.

Dėvynių šimtų tūkstančių gyventojų didmiestis La Paz (čia vyriausybė, oficialioje sostinėje Suarez parlamentas įsikūrus) moderniškas, švarus, tvarkingas, visas autovežimiu judėjimas. Valiniuoti policininkai būdelėse (čia dažnai sninga ir lyja) rėnkomis tvarko judėjimą, akimis seska šarlatanais ir spekuliantais.

Toks besas ir mano viešbučio veidėj. Tas mulkis man nervus gađino ne tik dolerius viliodamas. Vienintelis kelionėje susitiktas, su kuriuo susikalbėjau, nei pirštais susirodyti neišmaniau kaip. Duok šaukštuką vaistam gerti, rodau jam pirštis. Jis žiopso kvaila mina ir nė krust. Pagaliau pašoko, sandėliu suvėnėjęs ir pakišo man panosin didžiules replės. Kvailys, ne arklį kaustyti noriu, o tik 5 lašus iš mažo buteliuko įlašinti.

Kitą dieną išaukė aerodromas man vežti. Girdi, standartinis taryfas 50 pesos arba 2,50 dol. Pats išėjęs gatvėn švilptelėjau ir už 30 perų - 1,50 dol. kaip didelis nuvažiauvau. Čia viskas pigu. Mies tas kalnas apsuptoje duobėje, aerodromas kalne. Ir traukinukas anądien iš kalno ton duobėn vingiuodamas atvežė ir miestą kaip ant delno parodė. Nėžūrint į tą duobę, a la romėnišką amfiteatrą, La Paz yra aukščiausia sostinė pasaulyje, per 12,000 pėdų aukšty, po Himinai balto kalno kofinę. Aukščiausiai net už Tibeto sostinę Lhasa Himalajuose. Reiš kta, mušam rekordus: plaukėme aukščiausiu ežerū (Titicaca), lan kėmė aukščiausiu miestą (Puno), esame štai aukščiausioje sostinėje (La Paz). Nuo ketvirtuo - penktuo aukščiausia (Huancayo ir Ayacucho) atsiskaičiu. Ir ten buvusieji apsvylė, njeiko naujo nepamatė. Na, tai kas, kad traukinys užtraukia į 15 - 16,000 pėdų aukščio sniego kalnus.

Bolivija turtinga mineralais, ypač cinu (tin), sudarančiu 40 proc. krašto eksporto. Šio ir kitų mineralų kasyklas (Patino ir kt.) marksiniai seniai nacionalizavo, kaip ir JAV žibalo firmas. Bandė net Sovietam kasyklas perleisti, bet nieko neišėjo. Suarez jų inžinierius išvaikė. Mineralai yra Bolivijos ūkinis nugarkutis.

Neseniai rado ir žibalo, kuri sturba iki Pacifico nutiestais vamzdiškais. Turi kailių, mėsos, vilnos, pieno. Beveik ir savų kviečių, ryžių, kukurūzų duonai pakanka. Ir Bolivijos indėnės vešlesnės, švaresnės ir spalvingesnės (būriais plaukia į La Paz) kaip Peru. Ju skrybėlės čia nė juodos, bet rudos ar pilkos. Šiėnai ne vienspalviai, bet margaspalviai. "Ponchos" ir kuprinės tokios pat. Kvailukės ant savo pečių kraunčia daugiau, nei ant asilų nugarų. Šie eina, eina ir sustoja, krapšto jiems uodegas su pagaliuku ar nekrapšto.

80 proc. Bolivijos gyventojų su pačiu La Paz didmiestiu, berods, ir kitais miestais (Cochabamba, Santa Cruz), gyvena derlingoje aukštumoje, nemažiau kaip 12,000 pėdų aukšty. Jie pripratę. Nenorečiau už jokius pinigus ten gyventi, o ir apsilankęs sprunki kuo greičiau lauk, šaltom kojom ir sloga pasigavęs. Beje, truputį aukščiau už La Paz gulinėo Titicaco ežero tikslus aukštis yra 12,507 pėdos, taigi aukščiausiai už Cuzco ir tik truputėlį žemiau Puno.

Man gily išpūdį padarė paminklas nežinomam kareiviui La Paz mieste centre, Mariscal Santa Cruz bulvaru ir 16 Julliet gatvės susikirtime. Jis kitoks kaip tos rūšies paminklai kitose sostinėse. Čia pagerbiamas ne laimėtojas, bet pralaimėtojas. Ant didžiulio, gelsvo marmuro pedestalalo parkritęs kareivis su šautuvu vaizduoja už tėvynę kovojantį, pralaimėjusį ir žustantį Bolivijos kareivį. Tikrovė tokia ir buvo. Bolivija daug kartų su savo kaimynais (Peru, Čilė, Paragvajum, Brazilija) kariavo, visus kartus pralaimėjo ir kiekvieną kartą po gabalą teritorijos prarado (Čilėi Pacifico pajūri su Antifogastą uostu, Paragvajui - didžiulį plotą,

Brazilijos lietuviai Kat. Bendruomenės gegužinėje. Iš kairės: Doris Kunišytė, Beatriz Bendoraitytė ir Andrius Tatarūnas. Nuotr. A. Saulaicius

visą Chaco Grande kalnyną).

Esi mano draugas, tariau savo širdy Bolivijos nežinomam kareiviui. Abu esame pralaimėtojai. Kadaisė turėjau ne tik laisvą tėvynę, bet sukūriau didelę imperiją, valdžiau plačius svetimų žemių plotus. Tėvynę ir viską praradęs klajoju po pasaulį kaip tremtinys be namų. Visur esu sveikimas klajūnas. Atėjau ir tau nusilenkti. Tu žuvai, bet tavo tėvynė nė laisva. Aš gyvenu klajodamas, o mano tėvynė pavergta. Kelintą štai kartą tave lankau, tau nusilenkiu, mane kvieti ir trauki kaip traukė andai juodas šventasis Martinėlis Limoje.

La Paz mieste pats centras kalne veži. "Plaza de Murillo", ne Plaza de Armas, kaip kitur. Tas Murillo tai ne garsusis ispanų tapytojas, o koks tai Bolivijos politikas. Čia yra rotušė, katedra, vyriausybės rūmėi ir valstybės parlamento atnėriai rūmai. Aukštes vidury, kaip ir kitur, stovi laisvės paminklas, prie kurio paguldya didžiulė akmeninė konstitucija.

Mano viešbutis Subacaya gatvėje vidury kalno: žemyn į naują miestėlo centrą, aukštyrį ir krautuves ir Murillo aikštė. Rytis lipdavau katedron pasimelsti, popietėi į centrinį pašta ir suvenyrų siuruiosuose senuose kalno skersgatviuose nusipirkti, o vakarais kalnė pasivaikščioti ir į prekmės perkrautas krautuves Comercio ir Mercado gatvėse pažiopsoti.

Senas masyvi barokinė katedra nesužavėjo nei savo vidumi, nei išore. Sienos iš lauko apšepusios, balandžių apterštos, tinkai nutrupėję. Aukšta kupola panaši į kauniškės Igulos bažnyčios (Soboro). Pašto filatelijos skyriuje labai mandagios mergaitės, bet ženkly pasirinkimas liesas. Peru sostinėje Limoje pasirinkimas didžiulis net ir svetimų kraštų pašto ženklų, bet protesto ženklai nieko ten nepirkau, nes platino ir Sov. Rusijos ženklus. Vienintelėje Limoje temaciū ir ištaigingus Sovietų kultūros namus, kuriuose ženklai kartu su propagandine literatūra taip pat gausiai išstatyti ir brukami.

Kelioliką kvartalų pėsčias ieškojau Čilės konsulato, o ten pasakė, kad viza nereikalinga, nors informavo kitaip. Kalnan grįžti per pedes apostolorum nebepajėgiau. Pirmakart kelionėje surizikavau naudotis autobusu nežinomai didmiestyje, nes La Paz la bame neklaidus. Šiaip per toli nukliunkines ar paklydęs visada emliau taši. Jie P. Amerikoje nebrangūs. Reikia tik soferiui tiksliai pasakyti adresą ir iš anksto sutarti kainą, kitaip jie svetimšalių nuplėšia - išnaudoja.

Kolumbijos oro linijos "Avianca" agentūra Medelline pardavė man tarp. skridimo bilietą (Panama - Medellin-Bogota-Quito - Guayaquilli - Lima - Cuzco - La Paz - Santiago - Buenos Aires - Montevideo) už 484 dol. Dabar vargstu, su jais tampausi. Triskart gimčijausi jų biure La Paz. Grąžino 34,50 dol. už nenaudotą Cuzco - Lima skridimą, bet nė cento už Lima - La Paz apie 1000 mylių distanciją, sudarančią beveik ketvirtadalį viso skridimo. Juridinis klausimas: ar oro linija turi teisę neleisti keliautojui keistis kelionės planą? Neminėkite man "Avianca" vardą, jis mane pykina. Sudiev, pasimatysime rytoj Čilėje.

ŠIOS PLOKŠTELES DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

Advertisement for Draugas record store, listing various vinyl records and their prices. Includes contact information: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Advertisement for Vilimas Moving, offering services for local and long-distance moves. Contact: Vilimas Moving, 823 West 94th Place, Tel. FRontier 6-1882.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS: SOPHIE BARCUS RADIOJO SEIMOS VALANDOS. Visos programos iš WOPA. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo dienio iki penktadienio 12:30 - 1:00 val. popiet. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Telef: HEMlock 4-2413 1490 A. M. 7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

NAMŲ APSILOYMAS: Patsau senas ir sudedus naujus pečius. Pigiū išvalau tappi alvytus ir perduru dēl dujų, ledū vandens šildytuvus. Kreiptis - A. BANYNS - tel. 47-8806

REAL ESTATE: Queen of the Universe parap. apyl 74 ir Central Park Ave. parduoda mas 4 miegamų mūr. namas. 1 1/2 vonios, pusiau įrengtas šeimok kamb. Skambint po 5 v. v. 436-3497

Pastovūs namai: Marquette Parke. 2 butų moderniai įrengtas namas ir Kedzie, šalimai parko. Virš \$4,000.00 pajamų. Kainuoja \$30,000.00

"MŪSŲ SOKIAI": Gleido Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji laida) 1975 metais Chicagoje.

NAMŲ REMONTAS: PRIEINAMA KAINA. Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas tubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažnu.

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV: Spalvotos ir Paprastos Radijal Stereo ir oro vėsinataval Pardavimas ir taisyimas

VALOME: Planuame ir vaskuojame visų rūšių grindis

MOVING: SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus, ir iš toli miesto leidmai ir plius apdraudimas.

SIUNTINIAI LIETUVĄ: NEZININSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 937-5980

A. VILIMAS MOVING: Apraustas perkraustymas įvairių sistumų 823 WEST 94TH PLACE Tel. - FRontier 6-1882

REMIKITE TUOS BŪZNERIUS, KU: Remkite tuos būznerius, ku: te skelbiat dieni. "Drauga".

DEMESIO!: Du studentai kruopščiai, tvarkingai ir pigiai atlieka visokius dažymo darbus. Tomas 325-4489.

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?: Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visu luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

REAL ESTATE: Queen of the Universe parap. apyl 74 ir Central Park Ave. parduoda mas 4 miegamų mūr. namas. 1 1/2 vonios, pusiau įrengtas šeimok kamb. Skambint po 5 v. v. 436-3497

Pastovūs namai: Marquette Parke. 2 butų moderniai įrengtas namas ir Kedzie, šalimai parko. Virš \$4,000.00 pajamų. Kainuoja \$30,000.00

VALDIS REAL ESTATE: 2625 W. 71 Street Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUD'S REAL ESTATE: PIRKSIT - PARDUOSIT NUOMOSIT IVAIROUS DRAUDIMAI Maloniai jums patarnaus

M. A. SIMKUS: REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4269 So. Maplewood, tel. 254-7450

MOVING: SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus, ir iš toli miesto leidmai ir plius apdraudimas.

VALOME: Planuame ir vaskuojame visų rūšių grindis

MOVING: SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus, ir iš toli miesto leidmai ir plius apdraudimas.

SIUNTINIAI LIETUVĄ: NEZININSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 937-5980

A. VILIMAS MOVING: Apraustas perkraustymas įvairių sistumų 823 WEST 94TH PLACE Tel. - FRontier 6-1882

REMIKITE TUOS BŪZNERIUS, KU: Remkite tuos būznerius, ku: te skelbiat dieni. "Drauga".

HELP WANTED - VYRAI: DŽENITORIUS: Tuojau reikalingas vyras turintis nors kiek patyrimo dirbti bendrą dženitoriaus darbą. Valandos: nuo 8 v. r. iki 5 v. v. Geras atlyginimas ir geri bendrovės priedai. Kreiptis asmeniškai.

KROCH'S AND BRENTANO'S: 29 S. Wabash - 2nd Fl. Personnel

Wanted Experienced: FABRICATOR IN ACRYLICS: Good future & working conditions. Salary commensurate with experience & ability. Tel. 831-4400

MAINTENANCE: Excellent opportunity for individual experienced in all aspects of mechanical & electrical maintenance. Should be familiar with metal fabrication equipment such as: Shears, Punch Press, Press Brake, Spot Welder & Painting Equipment. Also complete Building Maintenance. Pay commensurate with abilities & experience. Excellent fringe benefits.

HELP WANTED - MOTERYS: COOK: for near north suburban rectory. Live-in or by day. Ideal location. ST. NICHOLAS CHURCH TEL. - 364-1185

KITCHEN HELP: Need woman for kitchen helper, must speak English. Northwest area. Call - 237-0512

MASSEUSE: For exclusive Loop Athletic Club. Must be Illinois licensed, min. 10 years experience in field. European training preferred. 40 hour week, benefits. Salary negotiable. Call MR. HEPP - 929-1737

Light Assembly: GOOD FACTORY HELP WANTED. No experience necessary. Apply 1933 So. Halsted - 733-1031

BOOKKEEPER: Full charge. Small manuf'g co. needs full charge bookkeeper. Excellent employment opportunity. 3-5 yrs. minimum exper. MRS. PORTER, 738-1031

EVENTINGS FREE ??? : The World's Largest Toy Company is now hiring Demos to work August through December. No delivering or handling money. Part time or Full time. Brand name merchandise. For No obligation information CALL - 568-7180

VYRAI IR MOTERYS: TRAIN AS CREDIT SUPERVISOR: Person familiar with small Loan & Finance Co. background. Interested in obtaining a credit position, where they may move up in credit field. Call for appointment - BIGELOW, SANFORD, INC. Roger Light - 254-6100

PLATINKITE "DRAUGA": Platinkite "Drauga".

AUTO DELIVERY: Start immediately. 18 years or older with insured car. No experience necessary. TOP Rates plus zone allowance. Deliver new telephone books in: RIVER GROVE, ELMWOOD PARK, FRANKLIN PARK, HARWOOD HEIGHTS, MELROSE PARK, NORRIDGE, ROSEMONT, SCHILLER PARK. Work as many days as you can. Be available at least 6 daylight hours daily. APPLY DAILY, 9 A. M. to 4 P. M. R. H. DONNELLEY CORP. 451-0620 An Equal Opportunity Employer (M & F)

Studentai budi prie lietuviško kryžiaus, prie Sv. Vardo katedros Chicagoje budėjimo metu.

TAUTOSAKA — TAUTOS LOBYNAS

Kiekviena tauta turi savo kūrybą, kurioje atsispindi tautos dvasia, jos būdas. Jei nūdien spreadžime iš kurios nors tautos kūrybinių liekanų apie kultūrinį laipsnį, tai taip darant pripažįstama, kad kiekvienos tautos dvasios kūrybos pobūdis sutinka su pačios tautos būdu. Tautos išmintis, jos patyrimai, tradicijos, pasaulėžiūra gūdi jos tautosakoje. Dainų, pasakų, padavimų, legendų, patarlių, priežodžių, mįslių, prietarų, burtų kerėjimų kiekviena tauta turi. Vienos turi daugiau, kitos — mažiau. Bet turbūt nesuklysiu pasakęs, kad lietuvių tauta turtingiausia tautosakos atžvilgiu. Jos tautosaka — neišsemiamas šaltinis.

Lietuvos nepriklausomybės metais dr. J. Bal'o duomenimis buvo išspausdinta 12,000 dainų tekstų, apie 1,000 melodijų, apie 1,000 pasakų bei pasakojimų, ir keliolika tūkstančių įvairios smulkiosios tautosakos. Be to, Lietuvių Tautos Archyvas skelbė, kad yra surinkta: dainų žodžių 112,000, dainų su melodijomis 13,000, pasakojimų 21,000, patarlių ir priežodžių 49,000, mįslių 34,000, burtų ir prietarų 55,000 ir dar kitokių tautosakos dalių, kurių skaičius s'ėkė per 305,000. Tai gausus lietuvių tautosakos aruodas.

Tautosaką renkant

Savo laikų buvau didelės tautosakos rinkimo mėgėjas. Ją rinkau Džukijoje ir Vilniaus krašte. Apsiai jos buvo atspausdinta "Tauta ir žodis", prof. Krėvės redaguojamame žurnale.

Kartą prof. Krėvė patarė man apsiriboti vien tik patarlių rinkimu. Girdi, Džukijoje kilmės atžlgiu yra labai daug senų patarlių, ypač mitinių, kurios daugiausia surištos su senovės žmonių religija ir pasaulėžiūra. Paklausau. Buvau su rinkęs per 1,000 patarlių, deja, jų neteko spausdinti. Liko Alytaus Džukų muziejaus archyve. Rankraščio likimas nežinomas.

Renkant patarles pa'ėkėjo, kad daug jų buvo ir tokių, kurios sutinkamos ir pas ka'mynus. Pavyzdžiui, "Dievas davė dantis, Jis duos ir duonos". Lenka' sako: "Kto dal' zėby, da i do' geby", rusai — "Dal' Bog rotok, das i kusok".

Patarlės, kaip kita tautosaka, ilgainiui kinta. Vienos pamiršamos, kitos perdirbamos, pajairinamos. Jos yra lyg gyvos, dinamiškos, eina su pačiu gyvenimu. Patarlių kitėjimu atsiliepia kultūros kitėjimas ir kiti išoriniai veiksniai.

Kūrėjai

Patarlių kūryba yra individuali. Jas sukuria, arba kitaip tar'ant, paleidžia jas į žmones atskiri asmenys. Tai jos ir eina iš lūpų į lūpas, iš kartos į kartą. Tačiau žmonių lūpose dažnai jos įgauna įvairių pakitimų, variacijų, modifikacijų ir t. t. Taip ilgainiui patarlės ir tampa visos žmonių grupės, tautos, bendruomenės nuosavybe. Bet visuomenė dažnai perleidžia patarles per savo kritiką, kurios tik yra netinkamos, arba nustojusios aktualumo, tos atmetamos ir per ilgą laikotarpį užmiršamos. Kitos gi,

Kilmė

priešingai, pritaikomos prie naujų gyvenimo aplinkybių, išlieka ilgai. Patarlės artimai susijusios ir su kita tautosaka, ypač daug patarlių yra pasakų bei dainų kūmės. Pvz. "Senas vilkas uodegos eketėn nekūša", "Prieš vėją pūsti sunku".

Tačiau turinio atžvilgiu patarlės labai įvairios. Jos apima įvairius gyvenimo atvejus. Vienomis patarlėmis išreiškiama kokie nors gyvenimo tiesos dėsniai, būtent: "Aš jam kalną pyliau, jis man duobę kasa!" Arba kaip reikia eigt's, kas reikia daryti ir ko nereikia daryti: "Nekask kitam duobės, pats įkris". Šeimos klausimu patarlių yra gan daug, pvz.: "Kas tėvų neklauso, veļgo duoną sausa." Plačiai atsispindi patarlėse ir kasdieniniai darbai: "Kas nedirba, tas nevalgo", "Duona verkia tinginio valgomą", "Visi darbai prie žemės" ... Yra patarlių, kurios mini kitas tautas ir nurodo jų santykius su ka'mynais: "Devyni gudi viena aivina p'au-na", "Ar e' si, luptas būsi, ar neisi — luptas būsi" (iš baužavos laikų).

Pasitaiko patarlėse ir mitologinių elementų. Šios rūšies patarlės yra senos, primenančios dar prieškrėščioniškus ir senesius laikus. Pavyzdžiui "Nė saulės duklė jam nejtiks", "Snypsč'a lyg žaltys, pieno negavęs". Tokiu patarlių like palyginus su kitomis nedaug. Išlikę tik motrupos. Jos žuvo neužrašytos. Be to, patarlių vaizdai yra ir įvairūs gamtos vaizdai, būtybės, daiktų savybės reiškiniai ir t. t. To-

Gettysburg, Pa. Prie šio miestelio Pensilvanijos laukuose 1863 m. liepos 1-2 ir 3 dienomis įvyko paskutinis ir lemiamas Amerikos Civilinio Karo mūšis tarp Pietinių valstybių Konfederatinės armijos ir Šiaurinių Valstybių Unijos armijos. Pietiečiams vadovavo generolas Robert E. Lee, šiauriečiams — genr. maj. George G. Meade. Trijų dienų kruvinu mūšiu, kurį laimėjo Unijos kariuomenė, buvo baigtas ne tik Civilinis karas, bet juo buvo galutinai apsprešta Jungtinių Amerikos Valstybių ateities santvarka ir išryškinti tie žmogaus vėrtės ir laisvės idealai, kurie sudaro pagrindą laisvojo pasaulio demokratijai. Šiais metais, minint Jungtinių Amerikos valstybių 200-tų metų Nepriklausomybės sukaktį, pravartu pažvelgti į kovos lauką, gausiai lankomą viso krašto jaunimo ekskursijų, kuriame 51-nas tūkstantis jaunų vyrų iš abiejų pusių paguldė savo galvas už Amerikos vienybę ir žmogaus laisvę. Jų dauguma yra palaidoti ten pat Tautiniuose Kapuose šalia didingo prezidento Lincolno paminklo. Dešimtis kvad. mylių kovos lauko keleliai išpuošti čia kritusių dailinių ir jų vadų granito, marmuro ir bronzos stilingais paminklais ir karo trofėjomis. Mūšio lauką dominuoja prez. Lincolno statula, kur Jis 1863 m. lapkričio 19 d. kritusių karių garbei pasakė kalbą, kuri istorijoje žinoma "Gettysburg Address" vardu.

Berkeley Springs, West Virginia.

Tai mažas siaurama kalnų slėnyje įsikūręs miestukas 100 mylių į pietų vakarus nuo Washingtono. Žymus jis savo mineralinių šaltinių versmėmis. Šaltinių vanduo vartojamas gy-

kais vaizdais būna gyvuliai, paukščiai, vabzdžiai ir visokie kiti gyvūnai, o taip pat ir žmonės. Pav.: "Girios paukštis į girią žiūri", "Juo katę glostai, tuo ji pučiasi", "Viena diena mot'na, kita — pamotė". Daugelio patarlių sudarymas yra paprastas, bet labai prasmingas ir logiškas. Bet ne visos patarlės turi tokią formą sudėtį. Yra jų sujauktų, suprastintų, lakoniškų, kondensuotų, pav.: "Ponas ne bro'lis, liga ne sesuo", "Jaunystė — kvailystė" ir t. t.

Aplamai, dažniausia patarlė sudaryta iš dviejų dalių: vienoje dalyje pasakoma tam tikra sąlyga, o antroje — iš tos sąlygos išeina išvada. Pirmąja dalimi eina pagrindas, o antrąja — iš to pagrindo išeinąs padarinys. J. Miskinis

dumų reumatizmą ir kitų ligų buvo žinomas jau Amerikos incėnams. Tai pirmasis Amerikos kurortas. Čia 1748 m. gyveno ir gydėsi pirmasis Amerikos J. Valstybių prezidentas George Washingtonas. Klintonėje uoloje yra iškirštas mažutis baseinas, į kurį iš didelės gilumos veržiasi gydomas šaltinio vanduo. Jame Washingtonas maudėsi ir taip ši vieta originaliai išlaikyta iki šiai dienai. Kalnų papėdėje prie mažos viduramžių stiliaus pilaitės, pastatytos lordo Fairfax ir padovanotos Virginijos valstijai, šiuo metu įrengta graži kurortinė ir turistinė vieta su moderniomis maudyklėmis, plaukiojimo baseiniais, kurias gaivina iš po kalnų besiveržias šaltinių vanduo visuomet vienos 74 laipsnių šilumos. Netoliese gydyklų prasideda Blackwater valstybinis parkas, įsteigtas 1885 m. su uoliniais kriokliais, suformuotais to pat var-

Kiekvieną pavasarį žmonės laukia pirmojo griauštinio — greičiau suželia žolė, sparčiau ima augti javai, atgimsta visa žalioji gamta. Tai ir kyla klausimas, kokį ryšį turi šie reiškiniai?

Tačiau į tai galima atsakyti, tik išsiaiškinus žalbo reiškinį. Žalbas nepaprastai galingas elektros išlydis, įkaitinas orą iki 5-10 tūkstančių C° laipsnių. Tokioje būklėje oras ar kitos dujos tampa įelektrintomis, jose atsiranda laisvųjų neigiamų elektronų ir jonų. Mokslininkų vadinamoji plazma.

do upelio, ir romantiška kalnų miško augmenija.

J. V. Sūduvas

— Modernaus progreso pavyzdys, jog kasmet reikia vis mažiau laiko ir vis daugiau pinigų kur nukeliauti.

The Times

Muzikas, PIRMYN choro dirigentas

A. + A. Kazys Steponavičius—Stephens

Gyveno 5807 So. Talman Ave., Chicago, Illinois. Mirė liepos 30 d., 1976 m., sulaukęs 71 m. Gimė Brockton, Mass.

Liko žmona Alė, po tėvais Antanaitytė, dukra Ramona, sesuo Adeline Brėdges, švogeriš Sam ir jų šeima, brolis George, broliene Antoinette ir jų šeima, uošvienė Kazimiera Antanaitienė, švogeriš Faustas Antanaitis su žmona Ona ir jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 4 d., 10 val. iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: žmona, dukra, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans — Tel. RE 7-8600.

Mylimai motinai Lietuvoje, mirus, ALDONĄ LEKECKIENĘ ir vyrą VITALIJŲ nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Kanada

Marcijonas Judis

A. + A. ANELEI ŠOLIONIENEI mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo sūnams VYTUI, JONUI ir VLADUI ir jų šeimoms, dukterims REGINAI BUTKEVIČIENEI, JANINAI MATULEVIČIENEI ir jų šeimoms, Lietuvoje ONAI ir BRONEI su šeimomis.

H. ir P. Šapalai
M. ir G. Motiejūnai
M. ir R. Sheckengost
A. ir J. Morobito

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

— Išleido —

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato ir tūtelis kietas viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka taida perduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne
Kaina — \$3.00

sluostimui (kitur gyvenantiesi pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Išsakyti užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Illinois gyvenantieji prašomi pridėti 50 centų mokesčiama li per.

Brangiai Motinai

A. + A. ANELEI ŠOLIONIENEI mirus,

jos sūnui VLADUI ŠOLIŪNUI, Liet. Krikščionių Demokratų Pirminikui, ir jo artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Liet. Kr. Demokratų Centro Komitetas

Arnoldą ir Vandą, mylimos motinos

A. + A. Onos Aleknevičienės netekus, užjaučiame jų skausmę.

Ramutė ir Romas Bartuškaitė

Brangiai motinai

A. + A. Onai Aleknevičienei mirus, sūnų Arnoldą ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučia

Irena ir Vytautas Radžiai

A. + A. BERNICE KARONS

KARANZEVICIUS

Samolytė

Gyveno Phoenix, Arizona, o anksčiau gyveno Chicagoj, Marquette Parko apylinkėje. Mirė liepos 30 d., 1976 m., 7:30 val. vakare, sulaukus 87 m. amž. Gimė Lietuvoj, Panevėžio apskr., Krekenavos parapijoje. Amerikoje išgyveno 63 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus John Karons, marti Lauretta, duklė Jean Degutis, našlė a.a. William, anūikai: Juanita, Deborah ir Duane Karons, Linda Miller su vyru Robert, Audrey Spychalski su vyru Thomas, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. William Karons. Kūnas bus pašarvotas pirmą, 3 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 4 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Sūnus, duklė, marti ir anūikai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktorai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYGAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3907 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Vrginia 7-6632

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 2-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1448 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

APLINK MUS

× Solistė Nerija Linkevičiūtė praėjusį sezoną sėkmingai koncertavo Chicagoje ir didesnėse lietuvių kolonijose čia Amerikoje, Kanadoje bei Pietų Amerikoje. Šiuo metu ji rengiasi koncerto gastrolėms Australijoje, o ateinančių rudenį mes ją matysime modeliuojant Chicagoje Putnamo seselių rėmėjų rengiamoj madų parodoj.

× Ignas Sakalas, buvęs ilgametis "Draugo" redaktorius, kuris guli šv. Kryžiaus ligoninėje jau antrą savaitę, turėjo kitą operaciją, kurią atliko dr. Seibutis.

× Helenos ir Barbaros Pavilionių ir Tomo Pauliaus meno darbų paroda vardu "Kas iš tavęs bus" atidaryta rugpjūčio 1 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, uždaroma rugsėjo 1 dieną.

× Ramunė Ambrozaitytė yra baigusi Northwestern universitetą ir šiuo metu studijuoja tarptautinius finansus Phoenix, Ariz., siekdama magistro laipsnio. Instituto ji buvo išrinkta Bicentennial komiteto pirmininke.

× Studentų ateitininkų vasaros styvykla įvyks Kanadoje, Wasagos vasarvietėje. Pradžią rugpjūčio 29 d. Baigsis rugsėjo 3 d. Komendantas kun. Jonas Staškus, vyrų vadovas Jonas Freimanas, merg. vadovė Joana Kuraitė, dienos programos koordinatorė Daina Kojelytė, vakarinės programos pravedėja Danguolė Kuolienė, muzikas Rimas Kasputis. Paskaitininkai: dr. A. Damašius, kun. J. Staškus, kun. dr. Gaida.

× Aukų po 4 dolerius atsiuntė: A. Stačikienė, Vladas Bačiulis, Vanda Giedrienė; Nuo širdžiai dėkojame.

× Už tvirtą ir gerai informuotą dienraštį pasisako skaitytojai, dažnai remdami "Draugą". Aukų atsiuntė: po 4 dol. — Albina Paliulienė, Jonas Starke, J. Pleskus; po 2 dol. — Ant. Beniūšis, K. Rimkus. Visiems tariamė malonų aciu.

× Prof. Antano Rukuizos 3-jų metų mirties sukaktis bus paminėta š. m. rugpjūčio mėn. 4 d. 8 val. ryto šv. Mišiomis T. Jėzuitų koplyčioje ir rugpjūčio 8 dieną, 9 val. ryto šv. Mišiomis S. T. Marijonų koplyčioje. Po Mišių bus lankomas Kėpės. Kviečiami visi. (pr.)

× Minime a. a. Valės M. Jukauskienės liūdną vienerių metų mirties sukaktį. Šv. Mišios bus atnaujami: rugpjūčio mėn. 5 d. šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 7 val. ryto; rugpjūčio 7 d. T. T. Jėzuitų koplyčioje 8 val. ryto. Taip pat rugpjūčio 7 d. T. T. Marijonų koplyčioje, 4545 West 63rd Street, 10 val. ryto. Po pamaldų 1:30 bus šventinamas paminklas šv. Kazimiero kapinėse. Šios liūdnos sukakties proga prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir paminklo šventinimo apeigose ir pasimelsti priešant Dievo gailestingumo šviesios atminties Valės Marijos sielai. (pr.)

× SOKIALI, LIETUVIŠKOS DAINOS IR GERI VALGIAI — taip užbaigsim Tautinių Šokių šventę banketu rugsėjo 5 d., 7:00 v. McCormick rūmų salėse. Banketo bilietai po \$15.00 svečiams gaunami pas A. Mažeikienę "Parama" krautuvėje, 2534 W. 69th St., Chicago, Ill. Visi kviečiami ir laukiami. (pr.)

× Švė. M. M. Gimimo parap. Sv. Vardo d-jos piknikas įvyks rugpjūčio 29 d. parapijos mokyklos kieme ir salėje.

× JAV LB aštuntosios tarybos pirmoji sesija įvyks Chicagoje rugsėjo 4 d.

× Vilniaus krašto lietuvių suvažiavimas įvyks rugsėjo 4 d. Chicagoje.

× Monika Grabienė, jos sūnus Juozas ir Dana Stankienė iš Winnipeg, Kanados, lanko savo draugus ir pažįstamus Chicagoje. Ilgesnes atostogas praleido Union Pier pas Z. Valavičių. Šia proga jie visi aplankė "Draugą", kur įsigijo naujaisiu leidiniu. Monika Grabienė du kartus per metus atvyksta pas dr. J. Adomavičių, kuris ją išgydė iš sunkios ligos, pasitikrinti sveikatą.

× Sol. Izabelė Motekaitienė dalyvauja specialiuose dainavimo kursuose Northern Louisiana universitete. Drauge su ja yra ir sūnus muz. M. Motekaitis Pasibaigus kursams, svečiuosis pas sūnų Ramūną Texas ir dar lankys pietines JAV vietas.

× Chicago LKVS Ramovė rugsėjo 18 d. Jaunimo centre rengia koncertą su baliumi. Pasirengimai jau dabar eina visu uolumu.

× E. Smilgius, East Chicago, Ind., prie prenumeratos mokesčio pridėjo didesnę auką. Ačiū.

Brazilijos lietuvių Sandra Saldytė prie tautinių rankdarbių. Nuotr. A. Saulaičio

× Juozas Stasaitis, Dorchester, Mass., savo laiške "Draugui" šiltais žodžiais įvertino dienraštį ir prie prenumeratos mokesčio pridėjo 14 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Kazys Keclorius, Lockport, N. Y., yra vienas iš aktyviausių "Draugo" rėmėjų. Ir šiomis dienomis jis mums atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Adolfo Markelis, Cicero, Ill., įžymus LB darbuotojas ir visuomenės veikėjas, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 7 dolerių auką. Ačiū.

× Antanas Razutis, Los Angeles, Calif., remia savo dienraštį raštais, nuotraukomis. Neseniai vėl atsiuntė auką. Dėkojame.

Los Angeles birželio 27 d. šv. Kazimiero par. Lietuvių dienoje stovi iš kairės: sol. A. Pavasaris, A. Gustaitis, Gustaitienė, kun. J. Margis iš Argentinos, op. sol. V. Jonuškaitė-Zaunienė, poetas Pr. Visvydas, žurn. B. Raila, skulpt. Pr. Gasparonis, inž. V. Čekanauskas ir V. Apeikis. Nuotr. L. Briedžio

Šokio sūkurys

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Oceana leidyklos redaktorė Heike Fenton laišku padėkojo JAV LB Visuom. reik. tarybos pirm. Alg. Gečiui už tarpininkavimą leidyklai išleidžiant dr. Alg. Budreckio knygą — "Lithuanians in America". Minimu leidiniu besirūpinant, JAV LB nuosirdžiai tarybą ir patarimų sulaukė iš dr. J. Puzino, dr. K. Jurgėlos, Gintarės Ivaškienės, Liudov. Gudulienės, Jūratės Aukštakalniūnės ir LB krašto valdybos vicepirm. Rimo Česonio.

— Algimantas Gureckas, JAV LB krašto valdybos ryšininkas Washington, Pavergtųjų tautų savaitės proga Pabaltijų valstybių okupaciją LB memorandumu ir informaciniais leidiniais ("Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" ir Ant. Terleckio "Respect my Rights") supažindino 85 Washington esančių valstybių ambasadorius. Informacinę medžiagą ambasadoriams pateikdamas jis neapleisė nė komunistinės satelinės, kurios antisovietinius kaltinimus seka ir panaudoja sau lengvą išreikšalavimo tikslams.

— Aleksio Rannito eilėraščių, verstų iš estų kalbos išspausdino The Christian Science Monitor dienraštis liepos 29 d. laidoje. Poetas yra estas, bet moka lietuviškai ir priklauso Lietuvių rašytojų draugijai.

— Iechoko mero romaną "Striptizas arba Paryžius — Roma — Paryžius" rugpjūčio pabaigoj išleis "Ateities" leidykla. Autorius yra Lietuvos žydas, gerai mokąs lietuvių kalbą, rašęs lietuviškai. Okupuotoje Lietuvoje jis išleisdino šešias knygas ir buvo laikomas iškiliumi beletristu. Kai kurios jo knygos išverstos net į 10 užsienio kalbų.

— Kristina Brazaitienė — Česnaitė 1975 lapkričio 12 išlaikė filosofijos doktorato laipsniui įsigyti egzaminus Heidelbergo universitete, naujosios filologijos fakultete.

— Memingeno apylinkės susirinkime išrinkta nauja valdyba, kuri po poros dienų taip pat pasiskirstė pareigoms: pirm. Eduardas Dresleris, sekr. Birutė Vainorienė ir ižd. Antanas Stašaitis. Kontroleriai — B. Preisinger - Girdvainytė ir Antanas Jurgaitis.

— Bremene VLB Bremeno apylinkės valdybos birželio 12 "Zum minister" svetainėje suorganizuota pavasario šventė buvo skirta paminėti baisiojo birželio įvykiams.

— Miesau LB visuotiniame apylinkės narių susirinkime išrinkti ir dar tą pačią dieną taip pat pasiskirstė pareigoms: pirm. ir ižd. J. Nevulis ir sekr. J. Venys. Kontroleriai — W. Daubarienė ir Ant. Banaitis.

— Labdaros d-jos narių susirinkime 1975 veiklos apžvalga pateikė pirm. Jonas Glemža. Jis pastebėjo, kad greta Vokietijos moksleivių pradėjus remti lietuvių moksleivį Lenkijoje — Punsko licėjaus mokinius ir iš tos apylinkės kilusius studentus — draugijos uždaviniai pagausėjo. Praeitą vasarą su žmona aplankė Punsko lietuvius istikninkus, kad parama jiems reikalinga. Draugijos kreipimasis į lietuvišką visuomenę tuo reikalu rado gyvą atgargį: tautiečiai šėmėsi

bu. 1972 m. išvyko Izraelin, kur ir dabar tebegyvena. 1976 m. priimtas į išeivijos Lietuvių Rašytojų draugiją ir toliau tęsia savo kūrybinį darbą. "Striptize" jis pabrėžia žmogaus pastangas su viltimi žvelgti amžinybėn.

VOKIETIJOS

— Mokslo metų pradžia Vasario 16 d. gimnazijoj bus rugpjūčio 30 d. į bendrabutį reikia mokiniams atvažiuoti rugpjūčio 29 d.

— Naujoji Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė, š. m. liepos 31 d. iš Toronto atskrenda IV-jo Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso reikalais į Paryžių. Rugpjūčio 1 — 7 ji dalyvaus XXIII Europos lietuvių studijų savaitėje. Vėliau tris savaites lankys Europos lietuvių jaunimą.

— Lietuvių dienos Itenbache įvyks rugsėjo 12 d. Pamokslą pasakys Konst. Gulbinas. Po pamaldų parapijos salėje lietuviško folkloro koncertas: šoks Nordrhein — Westfalijos lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Živ. Vilčinskaitės, gros P. Odinio škuodučių kapela, dueto dainuos A. Kabliauskaitė ir W. Kudžma. Bus skaitoma lietuvių poezija vokiškai.

— Kristina Brazaitienė — Česnaitė 1975 lapkričio 12 išlaikė filosofijos doktorato laipsniui įsigyti egzaminus Heidelbergo universitete, naujosios filologijos fakultete.

— Memingeno apylinkės susirinkime išrinkta nauja valdyba, kuri po poros dienų taip pat pasiskirstė pareigoms: pirm. Eduardas Dresleris, sekr. Birutė Vainorienė ir ižd. Antanas Stašaitis. Kontroleriai — B. Preisinger - Girdvainytė ir Antanas Jurgaitis.

— Bremene VLB Bremeno apylinkės valdybos birželio 12 "Zum minister" svetainėje suorganizuota pavasario šventė buvo skirta paminėti baisiojo birželio įvykiams.

— Miesau LB visuotiniame apylinkės narių susirinkime išrinkti ir dar tą pačią dieną taip pat pasiskirstė pareigoms: pirm. ir ižd. J. Nevulis ir sekr. J. Venys. Kontroleriai — W. Daubarienė ir Ant. Banaitis.

— Labdaros d-jos narių susirinkime 1975 veiklos apžvalga pateikė pirm. Jonas Glemža. Jis pastebėjo, kad greta Vokietijos moksleivių pradėjus remti lietuvių moksleivį Lenkijoje — Punsko licėjaus mokinius ir iš tos apylinkės kilusius studentus — draugijos uždaviniai pagausėjo. Praeitą vasarą su žmona aplankė Punsko lietuvius istikninkus, kad parama jiems reikalinga. Draugijos kreipimasis į lietuvišką visuomenę tuo reikalu rado gyvą atgargį: tautiečiai šėmėsi

ti drabužius ir teikti piniginę paramą. Labdara turi 79 narius. 1975 jie sumokėjo 1.028,49 DM nario mokesčio. Šalpai aukų gauta 3.311 DM, išleista 3.519 DM. Paremta vaikų vasaros stovykla ir jaunimo kelionės į III PLJ Kongresą. Draugijos adresas: J. Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw — Hirsau. Bankkonto Nr. 1185168, BLZ 69050101. Lan desgirokasse Stuttgart 1.

— Stuttgarte į LB apylinkės valdybą išrinkti asmenys taip pasiskirstė pareigoms: pirm. ninkė Eug. Lucienė, vicepirm. ninkė dr. Alina Veigel - Plechavičiūtė ir sekretorius kun. K. Senkus.

OKUP. LIETUVOJE

— Sovietinės Lietuvos 1976 m. respublikinės mokslo, technikos, švietimo, literatūros ir meno premijos paskirtos šiems asmenims: prof. A. Bikeliui, matematikui Z. Rudzikui, statybininkui A. Čyruui, technikams V. Domarkui, R. J. Kažui, med. dr. J. Rugieniui, biologams K. Jankevičiui, A. Baranauskienei, G. Jaikevičiūtei, architektams A. Sprindžiui, B. Zabulioniui, K. Sešgelgiui, V. Stauskui, V. Sasnauskui; žemės ūkio specialistams — P. Aleksavičiui, D. Cičeniui, D. Černiui, J. Simanavičiui, V. Skuodžiūniui, Z. Griškiui, ekonomistams — T. Vaičekovskui, J. Natkieniui, B. Poškui, P. Sidlauskui, filologui J. Laukučiui, matematikui V. Paulaukui, rašytojams — J. Grušui, M. Vainiuliui, rež. A. Ragauskaitėi, dail. V. Karatajui, skulptoriui V. Vildžiūniui, architektui R. P. Dičiui.

— Vilniuje jau visas mėnuo vieši Sverdlovo teatras, atvežęs į Lietuvą iš Uralo srities penkiolika pastatymų, daugiausia rusų autorių, bet vaidinamų veikalų tarpe buvo ir Justino Marcinkevičiaus "Mindaugas". Veikalai statomi Vilniaus rusų teatre ir profsąjungų kultūros rūmuose. Vaidina rusų aktorai.

— Mirė Bronė Giedrytė-Jaunikiškienė, Utenos rajono mokyklos mokytoja.

— Utenoje, Rašės hipodrome, buvo suruoštos žirgų — ristikų bėgimo varžybos, kuriose dalyvavo 115 važiotojų iš 15 rajonų.

— Tauragėje buvo suruoštos moksleivių trijų dienų automobilinių rungtynės. Buvo kečūrius rungtys: autoestafetė, figūrinis vairavimas, eismo taisyklių konkursas ir šaudymas iš pneumaticinio šautuvo. Paskelbtame laimėjusių rungtynės ir jų vadovų sąrašą figuruoja daugelis rusiškų vardų.

— Valerijus Radkevičius, Vilniaus pedagoginio instituto fizikos ir matematikos fakulteto katedros docentas, tragiškai žuvo.

— Aleksys Churginas, žinomas vertėjas ir rašytojas, iš vokiečių klabos J. W. Goethės

CHICAGOS ŽINIOS

ISVEŽA MEKSIKIEČIUS

Sešiolika nelegaliai Chicagoje atsiradusių meksikiečių trečiądienį lėktuvu nuskraidinti į Mexico City. Dabar vykdoma nauja programa: sugauti neteisėtai įmigravę meksikiečiai bus išstremiami ne pervežant juos vien per sieną, o nuskraidinantį Meksikos sostinę, iš kur jie gal negrįš. Tam reikalui paskirti 2 mil. dolerių. Iš Chicago numatoma kas savaitę išgabenti maždaug po 50 meksikiečių.

SUVAŽINĖJO VAIKĄ

Penkerių metų policininko sūnų J. Ferriter užmušė automobilis, kai jis su motina ir dviejų metų sesute ėjo skersai gatvę prie Pulaski ir 59 gatvė, Chicagoje. Jį trenkė Carrie Baniewicz, 65 m., vairuojamas automobilis. Vairuotoja aiškina, kad ji per klaidą vieton stabdžio užmynė gazo pedalą.

PARODA AKLIEMS

Oak Brooke, Chicagos priemiesty, buvo surengta madų paroda akliems. Atvykę aklieji susipažino su išstatytais daiktais, juos apčiuopinėdami rankomis.

UŽMUŠĖ PROPELERIS

Riverside moteris Jeanne Cavanaugh, 46 m., lipdama iš savo

šeimos laivo įkrito į vandenį, pateko po propeleriu ir buvo užmušta. Nelaimė įvyko prie Chicago upės užtvaramis.

ATSARGUMAS DVIRATININKAMS

Praeitais metais Chicagoje buvo 2164 susisiekimo nelaimės, susijusios su dviratininkais. Buvo sužeisti 1,705 asmenys. Ir dviračių pavojinga važiuoti per raudoną šviesą. Dviračių reikia važiuoti dešine kelio puse, nes priešais atvažiuojąs automobilis prasilenkdamas ir sukdamas į kitą kelio pusę gali susidurti su kitu automobiliu. Policijoje galima gauti knygelių, dėstančių dviratininkams važiavimo taisykles.

MILIJONAI SKELBIMAMS

Chicagoje savo centrus turinčios bendrovės skiria daug milijonų skelbimams. Pvz. Sears Roebuck and Co. 1975 m. laikraščių skelbimams išleido 230 mil. dol., o Montgomery Ward — 100 mil. dol.

GIMĖ AUTOMOBILYJE

Prie šv. Kryžiaus ligoninės įvažiavime iš 69-tos gatvės automobilį gimė 7 sv. 9 uncijų kūdikis Brian Scott Longacker. Motinai automobilyje padėjo dr. E. Jatulis ir gail. sesuo Linda Pikul.

"Fausto" antrąją dalį. "Vagos" leidykla ruošiasi vertimą išleisti atskiru leidiniu.

KANADCIJE

— "Ontario Arts Council" paskelbė sąrašą leidyklų ir žurnalų, kuriems paskirtos pašalpos. Jame yra 36 Ontario leidyklos ir 77 žurnalai. Leidyklos gavo \$338,600, žurnalai — \$298,266. Meno taryba skiria pašalpas ir autoriams, kuriuos rekomenduoja leidyklos. Pernai tokias pašalpas gavo 320 autorių \$275.000.

Vilija Malciūtė baigė Montrelio McGill universitete bakalaurės laipsniui "summa cum laude" kalbotyry (lingvistiką) ir rusų kalbą. Laikė mokslo buvo gavusi universiteto stipendiją. Rudenį tęs mokslą McGill universitete, siekdama magistro laipsnio.

— A. a. Benedikta Zubrickienė, 69 m. amžiaus, mirė liepos 20 d. Karalienės Elzbietos ligoninėje. Velionė buvo kilusi iš Kauno. Ji išaugino dvi dukras: muzikę Danutę Fidlerienę ir gail. seserį Sigitą Rudienę. Palaidota iš Priskėlimo par. šventovės šv. Jono liet. kapinėse.

— Tautinės grupės olimpiados metu gavo progos pasirodyti įvairiose kultūrinėse programose. Lietuviams atstovavo Toronto gintariečių grupė, kuri eilko programą liepos 25 d. (žiūrj Toronto kroniką). Daugiausia reikėsi ukrainiečiai. Jie ne tik kultūrinėse programose dalyvavo, bet ir demonstracijas rengė. Apie jas rašė ne tik Montrelio, bet ir Toronto dienraščiai. "The Globe and Mail" liepos 28 d. laidoje išspausdino

ilgą reportažą, paruostą reporterio Richard Cleroux, ir pridėjo didelę nuotrauką ukrainiečių šokėjų grupės. Reportaže sakoma, kad ukrainiečiai sklėdė atsisaukumus, reikalaujančius teisės dalyvauti olimpiadoje Ukrainos vardu. Esą per pastarųjų 20 metų ukrainiečiai yra iškovoje 168 medalius, t. y. trečiąją Sov. Sąjungos medalių. Be to, ukrainiečiai sudėgino Sov. Sąjungos veliavą, plėvesavusią ant olimpinės aikštės stiebo. Jie taipgi leido balionus su atsisaukimais, reikalaujančiais laisvės Ukrainai. Visa tai esą organizavo olimpinis ukrainiečių komitetas.

— "Gintaro" ansamblio 25 šokėjai, 4 orkestrai ir du vadovai liepos 25 d., 4 v. p. p. Place des Nations, Montrealyje atliko programą. Pranešėja buvo Ramona Siminkevičiūtė, o ja, kaip Toronto tautybių Karavano "Miss Vilnius", pristatė vienas iš montrealiečių. Programą stebėjo per 7.000 žiūrovų. Sprendžiant iš plojimų, visi buvo labai patenkinti. Dalyvavo dar 10 grupių iš Toronto Karavane dalyvavusių tautybių. Dabar gintariečiai ruošiasi į V tautinių šokių šventę Chicagoje.

Klasikinio mūsų prozaiko, stilistinio kalbos virtuozo

ANTANO VAICULAIČIO nauja apsakymų knyga —

Vakaras sargo namely

Pirmoji jos laida buvo išleista Nepriklausomoje Lietuvoje ir turėjo didelį pasisekimą. Ši laida papildyta keliais naujais apsakymais. Užsakymus siųsti — DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Kaina — \$4.00. 168 pusl. Illinoisas gentvojai prašomi pridėti 5% (20 centų) mokesčiams.

Skaityk ir kitam pasiūlyk. Ką tik išėjo iš spaudos XIV amž. austrų poeto SCHONDOCHO vizijinė poema

Lietuvos karaliaus krikštas,

kur aprašytas ano meto stebuklas Prūsiose. Vertė A. Tyruolis, iliustravo D. Stončiūtė, išleido M. Morkūnas, 32 psl., kaina \$1.50. Gaunama "Drauge".